

'Ασ' Ολα

Τὸ Σύμβολόν μας : Δ' ΟΛΙΓΩΝ ΠΟΛΛΑ

* ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ *

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
Ν. Α. ΣΑΡΑΔΟΣ

Τίμημα ἐγγραφῆς ἐξαμήνου

Διὰ τὴν Τουρκίαν Γρ. 10
" τὸ ἔξωτερικόν Φρ. 3

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΣ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΣ

→ ΓΡΑΦΕΙΑ ←

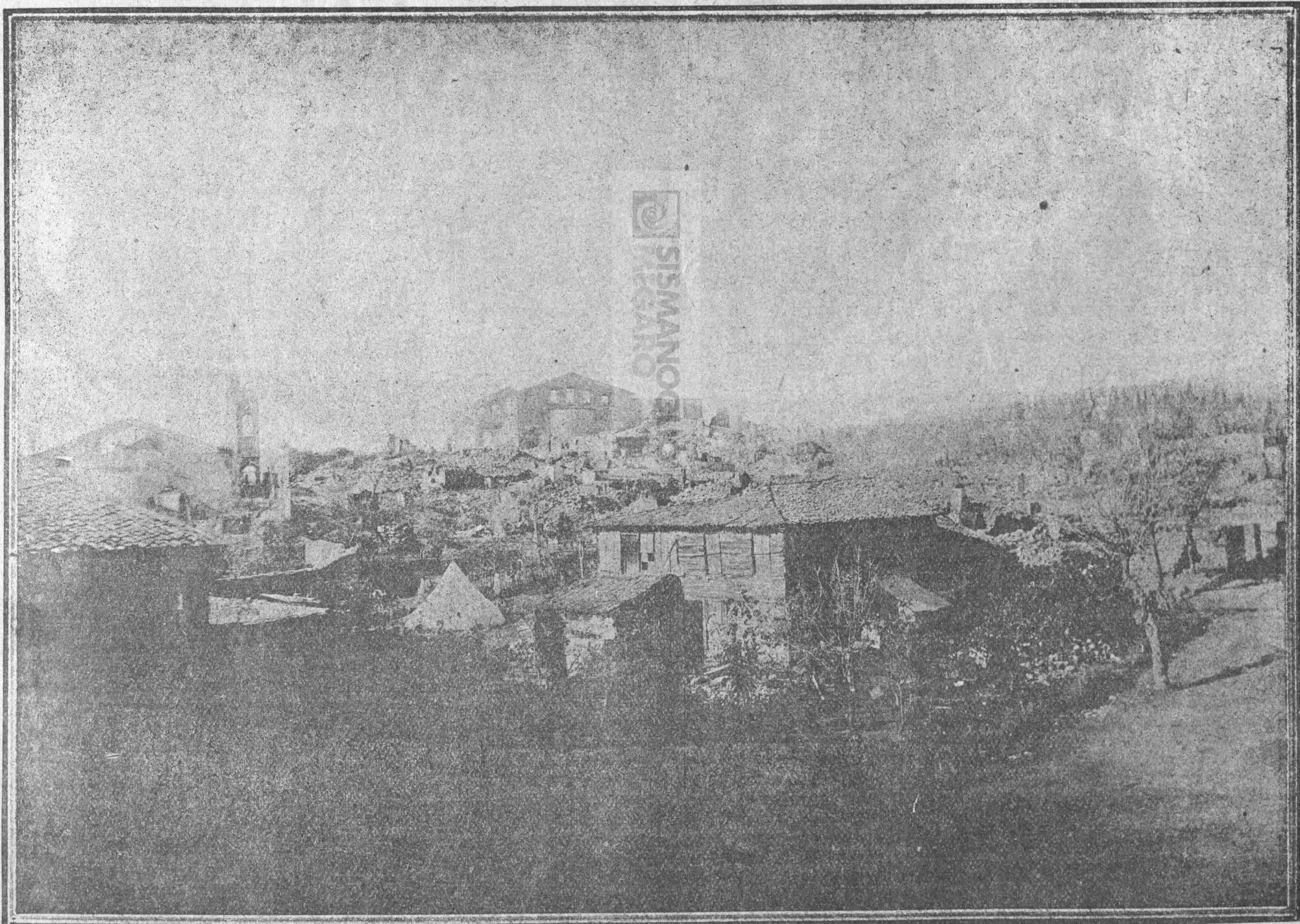
Γαλατᾶ, Περμπτοπάζαρον, Σαατοῦ Χάν, 16

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΑΡ. Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ

Τὸ φύλλον ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους παρ. 20.

Αἱ ἀποδείξεις δέον νὰ φέρωσι τὰς υπογραφὰς τοῦ διευθυντοῦ καὶ διαχειριστοῦ.

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΡΥΣΙΟΥ

Δι' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι δὲν μετέβησαν μέχρι τῆς ὥραίας, ἄλλοτε, κωμοπόλεως διὰ νὰ ἴδουν ὅ,τι ἀπέμεινεν ἐξ αὐτῆς μετὰ τὴν φρικτὴν πυρκαϊάν, δι' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐζήτησαν ἐπὶ τόπου νὰ αισθανθῶσι τὴν βαθεῖαν συγκίνησιν ἐκ τῆς μεγάλης καταστροφῆς, δημοσιεύομεν τὴν ἀνωτέρω εἰκόνα,

μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ ἀναγνώσταί μας, ρίπτοντες ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν θλιβερῶν ἐρειπίων, θὰ ἐκδηλώσωσιν ἐναργέστερον τὰ αἰσθήματά των καὶ θὰ προσφέρωσι τὸν ὀβολόν των εἰς τὰς πρὸς συλλογὴν ἐράνων ἐπιτροπὰς. Καὶ τὸ μικρότερον ποσὸν θὰ γίνῃ δεκτὸν μετὰ μεγίστης εὐγνωμοσύνης.

Τρεῖς λέξεις μόνον:

ΚΟΜΨΟΤΗΣ · ΤΙΡΙΓΓ · ΓΑΛΑΤΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

ΚΑΙ ΔΕΥΡΟ ΑΚΘΑΘΥΘΕΙ ΜΟΙ

Με την φράσιν αὐτὴν ὁ Χριστὸς ἐπισφραγίζει τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν καθηκόντων τοῦ ἀνθρώπου, τὰ ὁποῖα ἐξήτησε νὰ μάθη παρ' αὐτοῦ κάποιος ἐκ τῶν πλουσίων Ἰουδαίων. Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο μᾶς διηγεῖται ὁ Λουκᾶς. Εἰς τὸν Ἰησοῦν κάποιος, τοῦ ὁποίου ὄνομα δὲν ἀναφαίρεται, πηγαίνει καὶ τὸν ἐρωτᾷ πῶς δύναται νὰ κληρονομήσῃ τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ὁ Χριστὸς πρῶτον ἀπηρτίμησε τὰς ἐντολὰς τοῦ Μωυσέως καί, ἐπὶ τῇ δηλώσει τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ὅτι τὰς ἐφύλαξεν ἐκ νεότητός του, τῷ λέγει: «Ἐτι ἐν σοὶ λείπει πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς καὶ δεῦρο ἀκολουθήσει μοι».

Διὰ τῶν λόγων τούτων τοῦ Χριστοῦ φαίνεται ἡ ἐξέλιξις τῆς ἀληθοῦς διδασκαλίας καὶ ἡ διάβάθμισις τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς. Ὑπῆρξεν ἐποχὴ, καθ' ἣν, τὸ νὰ μὴ φονεύῃ, νὰ μὴ κλέπτῃ, νὰ μὴ μοιχεύῃ, τὸ νὰ μὴ ἀδικῇ, τέλος, τὸν πλησίον ὑπῆρξεν ἡ μόνη ἀρετὴ. Ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται ὁ Χριστὸς, ὅστις «οὐκ ἦλθε καταλῦσαι τὸν νόμον, ἀλλὰ πληρῶσαι», καὶ λέγει: δὲν ἀρκεῖ νὰ μὴ ἀδικῇ τις τὸν πλησίον διὰ νὰ εἶναι ἐνάρετος, δὲν ἀρκεῖ νὰ μὴ πράττῃ τὸ κακὸν διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εὐδαιμονίαν, χρειάζεται καὶ νὰ δοῦν ἐπιφελῶς καὶ νὰ εὐεργετῇ ἀφθόρως.

Καὶ ὄντως, πόσοι ἐκ τῶν ἀνθρώπων τῆς κοινωνίας ἐκ φόβου τοῦ νόμου, ἐκ δειλίας, ἢ ἀπὸ ἄλλα ξένα αἷτια κωλυόμενοι δὲν διήλθον τὸν βίον των χωρὶς νὰ βλάψωσι; Νομίζετε ὅτι τοῦτο εἶναι ἀρκετόν; ὄχι βέβαια. Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία θέλει τὴν ἀρετὴν δοῦσαν καὶ ἐνεργόν, οὐχὶ νεκρὰν καὶ ἀρηνητικήν, θέλει τὸν ἀνθρώπον ἀκένωτον ἐν τῇ εὐεργεσίᾳ, ἀκούραστον ἐν τῇ φιλαλληλίᾳ, πάντοτε πρόθυμον νὰ βοηθῇ καὶ νὰ συντρέχῃ. Τοῦτο οὐδεὶς βέβαια ἀνθρώπινος νόμος δύναται νὰ τὸ ἐπιβάλῃ, καὶ ἀκριβῶς, ἐπειδὴ μόνον ὑπὸ τῆς εὐγενοῦς καὶ γενναίας ψυχῆς γίνεται ἀντιληπτόν, δι' αὐτὸ καὶ κατέχει τὴν κορυφὴν τῶν ἀρετῶν καὶ ἐπιστέφει τὴν ἠθικὴν τοῦ ἀνθρώπου εὐδαιμονίαν.

Ἄς θυσιάσωμεν λοιπὸν ὀλίγα λεπτὰ τῆς ἡμέρας μας ἐν τῇ σκέψει τῶν ἀδελφῶν μας ὑπάρχουσιν, ὅσον δήποτε καὶ ἀνλογισθῶμεν δυστυχεῖς καὶ ἀνίσχυροι, ὑπάρχουσιν ἄλλοι ἔχοντες τὴν ἀνάγκην μας, τοὺς ὁποίους ἡ βοήθειά μας δύναται νὰ στηρίξῃ.

Ὅλη ἡ ἑβδομάς διετλήθη δι' ἡμᾶς εἰς ζωηρὰς κοινοβουλευτικὰς συζητήσεις. Ἀφορμὴ τούτων ὑπῆρξεν ἡ ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ προγράμματος αὐτῆς. Ἐκ τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ συμπολιτεύσεως πολλοὶ ἔλαβον τὸν λόγον, οἱ μὲν μεμφθέντες τὴν μέχρι σήμερον ἐφ' ὧν τῶν ζητημάτων πολιτικὴν αὐτῆς, οἱ δὲ προσπαθήσαντες νὰ δικαιολογήσωσιν αὐτήν.

Τὰ σπουδαιότερα ζητήματα, ἅτινα ἐπέσυρον τὰς περισσοτέρας ἐπικρίσεις εἶναι τὸ ἀλθανικόν, τὸ τοῦ ἀφοπλισμοῦ, τὸ ἐκπαιδευτικόν, τὸ γεωργικόν, τὸ οἰκονομικόν. Ἐλέχθη ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἠκολούθησεν εἰς ὅλα τὰ ζητήματα ταῦτα πολιτικὴν βίαν καὶ σκληρότητα, ὅτι δὲν κήδεται τῶν πολιτῶν καὶ ὅτι καταπατεῖ τὸ σύνταγμα. Ἡ σύλληψις τοῦ βουλευτοῦ Ριζᾶ Νούρ, τῶν μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἐπίσης ἀπησχόλησαν τοὺς βουλευτὰς τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Εἰς τὰς ἐπικρίσεις ταύτας ἀπήντησεν ὁ Μ. Βεζύρης τὴν Πέμπτην, ἐδικαιολόγησε τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, ἐδήλωσεν ὅτι ἴσως περιέπεσεν εἰς σφάλματα, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ μείνῃ εἰς τὴν ἀρχὴν, διότι εἶναι λίαν ἀσύμφορος διὰ τὴν χώραν ἡ παραίτησις τῆς.

Ὁ λόγος τοῦ Μ. Βεζύρου, καίτοι ἦτο ἀρκετὰ ἐκτενής, δὲν εἶπε καὶ πολλὰ πράγματα, δὲν ὑπῆρξε δὲ καὶ τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῶν πνευμάτων τῶν ἀνεξαρτήτων βουλευτῶν, οἵτινες θ' ἀνέμενον τυχὸν ἐκ τῶν κοινοβουλευτικῶν συζητήσεων νὰ σχηματίσωσι γνώμην καὶ νὰ ψηφίσωσιν ἀναλόγως.

Ὁ Μ. Βεζύρης ἀπέδλεψε, φαίνεται, πρὸς τὴν πλειοψηφίαν τῶν ἐνωτικῶν, ἥτις ἐκ τῶν προτέρων τῷ ἔχει ἐξασφαλισθῆ καὶ ἐθεώρησεν οὐχὶ τόσον ἐπάναγκες νὰ προδῇ εἰς περισσοτέρας καὶ μᾶλλον σαφεῖς ἐξηγήσεις.

Παρὰ πάντα ταῦτα δὲν ἔλλειψεν ἡ νευρική καὶ τὸ εὐερέθιστον καὶ οἱ τοῖχοι τοῦ βουλευτηρίου ἀντήχησαν ἀπὸ λόγους προκλητικὸς καὶ προσωπικούς, οἵτινες διημιέφθησαν μεταξὺ ὑπουργῶν καὶ βουλευτῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Ἄν κρίνῃ τις περὶ τῶν ἀγορεύσεων τῶν ἀντιπολιτευομένων, καίτοι αὐταὶ δὲν θέλουσι φέρει τὸ ἀποτέλεσμα, ὅπερ προστίθεντο, ἐν τούτοις διὰ μίαν Κυβέρνησιν φιλαπάτριδα δύναται νὰ χρησιμεύσωσιν ἐν πολλοῖς ὡς θαυμάσιοι ὁδηγοὶ πρὸς μίαν νέαν στάσιν ὀλιγώτερον σωδινιστικὴν καὶ περισσώτερον ἐθνωφελῆ.

Τὴν παρελθούσαν Τετάρτην συνεκλήθησαν καὶ αὐτὴς τὰ Δύο διοικητικὰ τῆς Ἐκκλησίας Σώματα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἰς κοινὴν συνεδρίαν.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην τῶν Δύο Σωμάτων ἀνεγνώσθησαν ἐν πρώτοις πλείστα γράμματα καὶ ἐκθέσεις τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, καταγγελλόντων ὅτι ὀλίγας ἐπεμβάσεις εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἡμῶν καθεστῶς.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη τακτικὸν ἐπὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ζητήματος, συνταχθέντος ὑπὸ τῆς γνωστῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Π. ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἤδη ἐκπονηθείσης καὶ ὑποβληθείσης πρὸ κυρίου εἰς τὰ Δύο Σώματα ἐκθέσεως.

Τὸ Πατριαρχεῖον διὰ τοῦ τακτικῶν τούτου ὑπεραμύνεται τῆς αὐστηρᾶς τηρήσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἡμῶν καθεστῶτος ὑποδεικνύον πρὸς τοὺς ὅτι ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων ἐκείνων, αἵτινες ἐλήφθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, συνεπεῖρα τῆς νέας πολιτικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως, αἱ ὁποῖαι οὐδεμίαν μεταβολὴν φέρουσιν εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἡμῶν πράγματα, οὐδὲν εἶναι νὰ ἀντιέπῃ, ἀδυνατεῖ ὅμως νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰ μέτρα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀντίκεινται εἰς τὸ ἡμέτερον καθεστῶς καὶ τὰ ὁποῖα ἐφαρμοζόμενα ἄρδην ἀνατρέπουσιν αὐτό.

Οὕτω καὶ περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ξένης ὑπηκοότητος προκειμένου, τὸ Πατριαρχεῖον θά δηλοῖ ὅτι ἡ μόνη αἷτια, διὰ τὴν ὁποίαν ἀναγκάζεται τὸ Πατριαρχεῖον νὰ προσλαμβάνῃ ξένης ὑπηκοότητος διδασκάλους, εἶναι ἡ ἔλλειψις καταλλήλων ὁθημάτων ὑπηκόων διδασκάλων.

Τὰ Δύο Σώματα ἐν τέλει ἐνέκριναν ὅπως τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐν λόγῳ τακτικῶν, ὡς καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ Στρατολογικῶν Ζητήματος, διαβιβασθῶσι δι' ἐγκυκλίων εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Μητροπολίτας, ὅπως λάβωσι γνῶσιν αὐτῶν καὶ ἐνεργῶσιν ἀναλόγως.

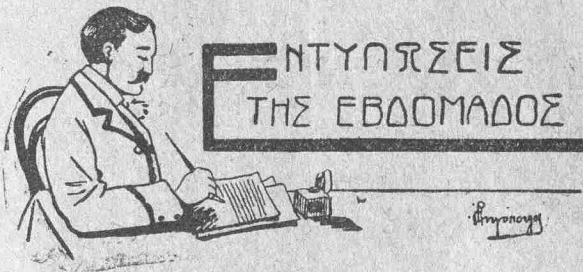
Κατὰ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίαν τῆς Ι. Συνόδου ἐνεκρίθη ὅπως γένηται ἐκλογή νέου Μητροπολίτου Νικομηδείας εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ οἰκιοθελῶς ἐνεκα λόγων ὑγείας καὶ γήρατος παραιτηθέντος Σεβ. Γέροντος ἁγίου Νικομηδείας κ. Φιλοθέου. Οὕτω ἐκ τῶν προϋπαθέντων τριῶν ὑποψηφίων, ἦτο τῶν ἁγίων Θεσσαλονίκης, Τραπεζοῦντος καὶ Κασσανδρείας, νέος Μητροπολίτης Νικομηδείας ἐξελέγη ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἀλέξανδρος.

Κενωθεῖσης οὕτω τῆς Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἡ Ι. Σύνοδος προέβη εἰς τὴν πλήρωσιν αὐτῆς. Τῶν ἁγίων Συνοδικῶν κατελθόντων ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῷ καὶ ψήφων κανονικῶν γενομένων, Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ἐξελέγη παμψηφεί ὁ ἐκ τῶν Συνοδικῶν Σεβ. Μητροπολίτης Ἐάνθης κ. Ἰωακείμ, συνυποψηφίων αὐτῷ τεθέντων τῶν Μητροπολιτῶν Νεοκαισαρείας καὶ Τραπεζοῦντος. Εἶτα εἰς τὴν Ι. Μητρόπολιν Ἐάνθης προήχθη ὁ ἐκ τῶν Συνοδικῶν Σεβ. Μητροπολίτης Σαράντα Ἐκκλησιῶν κ. Ἀνθίμος, συνυποψηφίους ἔχων τοὺς Μητροπολίτας Πρεσπῶν καὶ Κυδωνιῶν.

Ἀκολούθως Μητροπολίτης Σαράντα Ἐκκλησιῶν ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Ι. Συνόδου ὁ ἀρχιερατικὸς Προϊστάμενος Σταυροδρομίου ἅγιος Ἐλαίας κ. Ἀγαθάγγελος.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην μέλη τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἐξελέγησαν οἱ Σεβ. Φιλαδελφείας καὶ Κολωνίας, ἀντὶ τῶν ἀποχωρησάντων τέως Μητροπολιτῶν Ἐάνθης καὶ Σαράντα Ἐκκλησιῶν.

Ἡ ἐκλογή τῶν νέων Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης καὶ Ἐάνθης ἐπεκροτήθη γενικῶς ὑπὸ πάντων, καθ' ὅσον ἀμφότεροι οἱ Μητροπολίται ἐμφωροῦνται πολλοῦ ζήλου, φιλογενείας καὶ φιλοπατρίας, γνωστὰ δὲ τυγχάνουσιν, ἄλλως τε, αἱ πρὸς τὸ ἔθνος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ὑπηρεσίαι των.

ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΥΟ;

— Ξεώκειλαν, φίλε μου, ξεώκειλαν και τὰ κορίτσια και αἱ γυναῖκες τῆς ἐποχῆς μας. Μοῦ ἔλεγε προχθὲς κάποιος γνωστός, μὲ τὸν ὅποιον ἐκαθήμεθα στὴ ζεστή γωνία ἐνὸς ζαχαροπλαστείου τῆς Μεγάλης Ὀδοῦ.

— Πῶς σοῦ ἤλθε νὰ μοῦ πῆς αὐτό; τὸν ἠρώτησα.

— Καλὰ θὰ ἔκαμνες νὰ μ' ἐρωτοῦσες ἐν ἄλλο πράγμα: πῶς κατορθώνω και δὲν τὸ λέγω πάντα, εἰς κάθε ὀμιλίαν, ὕστερον ἀπὸ κάθε λέξιν, ἀφοῦ εἰς κάθε βῆμά μου συναντῶ αὐτὴν τὴν κατάστασιν, γιὰ τὴν ὁποῖαν ἀξίζει κανεὶς νὰ τραβᾷ τὰ μαλλιά του.

— Ξεάπαντος λοιπὸν γι' αὐτὸ ἔμεινες φαλακρός...

— Ἄφες τ' ἀστεῖα, διότι δὲν ἔχω διάθεσιν τώρα ν' ἀστετεύωμαι. Ἡ διαφθορὰ τῶν γυναικῶν και τῶν κοριτσιῶν μας ἔφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω· γιὰ κύττα, σὲ παρακαλῶ, μὴ στιγμὴ...

Και ἀφῆκε τὸ κουταλάκι, μὲ τὸ ὁποῖον ἀνεκάτονε τὸ τσαΐ του, γιὰ νὰ μοῦ δείξῃ ἔξω τοὺς περιπατητάς.

— Ἐ, λοιπὸν, βλέπεις μὲ ποιά πρόκλησι περπατοῦν ὄλαι των; κάθε μία ἀπ' αὐτάς ἔχει τοῦλάχιστον... ἄς εἶναι... γι' αὐτὸ λοιπὸν δὲν νυμφεύθηκα και θὰ μείνω γιὰ πάντα γεροντοπαλλήκαρο.

— Μοῦ εἶπες, ὅτι ἔχεις σκοπὸ νὰ ὀμιλήσῃς σοβαρῶς· τὸ δέχομαι, ἀν και τέτοια, βέβαια, ζητήματα, δὲν λύνονται τόσο εὐκολα. Ἐν τούτοις εἶναι πάντα καλὸν νὰ λέγωνται. Ἐ, λοιπὸν, διαφωνῶ τελείως πρὸς τὴν γνώμην σου, δὲν βλέπω κατὰ τί ξεώκειλαν περισσότερο αἱ γυναῖκές μας ἀπὸ ἄλλοτε, δὲν εἴμπορῶ νὰ διακρίνω ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σὺ λέγεις ὡς διαφθορὰν και ἐκδιαίτησιν... εἶμαι λιγάκι μύωψ.

— Βέβαια δὲν εἴμπορεῖς νὰ τὸ ξεύρῃς αὐτό, διότι ἡ ἡλικία σου δὲν σοῦ ἐπέτρεψε νὰ δῆς και τὰ παλῆὰ τὰ χρόνια, ἀλλὰ τοῦλάχιστον δὲν ξεχάσες τὴν ἱστορικὴν ἀρετὴν τῶν ἀρχαίων...

— Δὲν θέλω νὰ ξεετάσω γι' αὐτό· τὰ παλῆὰ φαίνονται στὰ μάτια μας μὲ ἓνα φωτιστέφανον, ὁ ὁποῖος μᾶς τὰ δεικνύει λαμπρότερα ἀφ' ὅ,τι ὑπῆρξαν, ἀφ' ὅ,τι τὰ ἔβλεπαν οἱ τότε σύγχρονοι· ἀλλὰ μήπως και γι' αὐτὴν τὴν Πηνελόπη, τὴν πειὸ ἐνάρετον γυναῖκα τῆς Ὀδυσσεΐας, κάποιος ἀκαδημαϊκός, σ' ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα παρισινὰ φύλλα δὲν ἔγραψε, μὲ ἀποδείξεις μάλιστα, ὅτι ἦτο μὴ πολλὸ κοινὴ ἐρωτοτρόπος και ἀπιστος γυναῖκα;

— Λοιπὸν; σ' ἀρέσῃ ἡ σημερινὴ κατάσταση;

— Δὲν θέλω νὰ εἰπῶ αὐτό· μ' ἀρέσει δὲν μ' ἀρέσει αὐτὴ εἶναι, ἐν μένει μόνον νὰ μάθωμεν: τὴν αἰτίαν αὐτῆς τῆς καταστάσεως.

— Ἄ! δά, δὲν εἶναι και πολὺ δύσκολο νὰ τὴν εὔρη κανεὶς· εἶναι ἡ πολυτέλεια, εἶναι ἡ μανία νὰ ἐπιδεικνύωνται, νὰ κάμουν κατακτητῆσεις, ν' ἀριθμοῦν πολλοὺς φίλους, νὰ... νὰ...

— Τίποτε ἀπ' αὐτά· αἰτία τῆς διαφθορᾶς τῶν γυναικῶν μας εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι.

— Μπᾶ! δὲν σὲ καταλαβαίνω.

— Και ὅμως σὺ μοῦ τὴν εἶπες προηγουμένως χωρὶς βέβαια νὰ τὸ καταλάβῃς.

— Ποιὸ ἦτον αὐτό;

— Ἐνθυμοῦμαι ποῦ μοῦ εἶπες: ἐξ αἰτίας τῆς διαφθορᾶς τῶν γυναικῶν δὲν θὰ νυμφεύθῃς.

— Μάλιστα, και τὸ ἐπαναλαμβάνω.

— Ἄν τὸ ἐπαναλάβῃς ὅμως ἀντιστρόφως θὰ εἶπῃς τὴν ἀλήθεια: Ὅχι διότι αἱ γυναῖκες διεφθάρησαν ἔγινες γεροντοπαλλήκαρο, ἀλλὰ διότι ἔμεινες γεροντοπαλλήκαρο, δι' αὐτὸ διεφθάρησαν.

— Χά, χά, χά!

— Μὴ γελᾷς, ὀμιλῶ σοβαρῶς· ἀν ἦσουν μόνος στὴν κοινωνίαν, βέβαια ἡ δικὴ σου ἡ στάσις δὲν θὰ ἔκαμνε ἀίσθησιν, ἀλλὰ, κοντὰ σὲ σέ, εἶναι και χίλιοι δυὸ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι, ἀν κρίνωμεν ἀπὸ τὴν δικὴ σου τὴν διαγωγὴν, δὲν εἶναι βέβαια οὔτε ἐγκρατεῖς οὔτε ἀγνοί.

— Μά, κύριε, μὲ προσβάλλεις.

— Δὲν σὲ προσβάλλω καθόλου. Αὐτοὶ ἐδῶ οἱ τοῖχοι, ἀν εἶχον λιγάκι αἷμα, θὰ κοκκίνιζαν πολλὰς φορὰς ἀπὸ τὰς ἐμπιστευτικὰς ἐξομολογήσεις, ποῦ κάνομεν μεταξύ μας, γιὰ τὰς **διαπρεπεῖς κατακτητῆσεις** μας. Ποιὸς ἀπὸ μᾶς δὲν τὸ θεωρεῖ δίπλωμα τιμῆς, νὰ ἔχῃ πέντε ἢ ἕξι ἐρωμένας, νὰ τὰς ἀπατᾷ μὲ χιλιάς ὑποσχέσεις και κατόπιν νὰ τὰς παραιτῇ, χωρὶς κἂν τύψιν, χωρὶς ἀνήσυχίαν, μὲ τὴν ἴδιαν ἀνακούφισιν, ποῦ βγάζει κανεὶς ἓνα λερωμένο πουκάμισσο; Τί θέλεις νὰ κάμουν τότε αἱ γυναῖκές μας!

— Ὑπάρχει ὅμως μία μεγάλη διαφορά μεταξύ ἀνδρῶν και γυναικῶν.

— Καμμία. Ἀκριβῶς δὲ σ' αὐτὴ τῇ βρωμερὰ και ἐσφαλμένη ἰδέᾳ στηρίζεται τὸ σάπιο οἰκοδόμημα τῆς κοινωνίας μας. Ἄκοῦς ἐκεῖ δικαιοσύνη και λογικὴ! ὁ ἀνδρας νὰ κραιπαλῇ, νὰ ὀργιάζῃ, νὰ θύῃ και ἀπολύῃ εἰς ὄλας τὰς Ἀφροδίτας και τοὺς Ἀδώνιδας, και ὅταν πειά, κουρασμένος ἀπὸ τὴν παραλυσία, ἐκνευρισμένος ἀπὸ τὰς καταχρήσεις, θελήσῃ νὰ νυμφεύθῃ, θὰ γυρεύῃ νὰ πάρῃ τὸ πειὸ ἀγνὸ κορίτσι, γιὰ νὰ τοῦ μεταδώσῃ, βέβαια, τὴν σωματικὴν και ἠθικὴν διαφθοράν, ποῦ ἐμάζευσσε ἐπάνω σ' ὄλα τὰ χρόνια τῆς ἀνηθίκου ζωῆς του. Ζητεῖ λοιπὸν τὴν ἀθωότητα και τὴν ἀγνότητα, και ὅταν δὲν τὴν εὔρη, θυμόνει, ὀργίζεται, μεμφιμοιρεῖ. Ἄλλὰ

δὲν φαντάζεται, ὅτι αὐτὴν τὴν ἀγνότητα τὴν ἐλέρωσεν αὐτός, αὐτὴν τὴν ἀθωότητα αὐτός μὲ τὰ ἴδια του χέρια τὴν ἐξέσχισε!

— Μά, φίλε μου...

— Τίποτε, τίποτε δὲν ἀκούω· ἡ αἰτία τῆς διαφθορᾶς τῶν γυναικῶν και τῶν κοριτσιῶν μας εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι. Ἄν δὲν ἐστρέψαμε νὰ κυττάζωμε τὰς ἀκκίζομένας, τὰς ἐπιδεικτικὰς, ἀν δὲν ἐτρέχαμε σὰν σκυλᾶκια κατόπιν ἀπὸ μιὰ μεταξωτὴ φοῦστα, γιὰ νὰ τὴν ἀνταλλάξωμε μὲ μιὰν ἄλλη, ἀν εἰς τὴν ἐκλογὴν μας ἐζητούσαμε περισσότερο περιποιημένης ἠθικότητος και ὀλιγωτέρας εἰς, τότε δὲν θὰ εὑρισκώμεθα εἰς τὴν θλιβερὰν ἀνάγκην νὰ κλαίωμεν τὴν ξεαφάνησιν τῆς ἀγνότητος και τῆς ἠθικῆς...

— Θέλεις λοιπὸν;

— Θέλω ἡμεῖς πρῶτοι νὰ γίνωμεν ἐγάρετοι εἰς τὰς σχέσεις μας, νὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς και νὰ μὴ θέλωμεν νὰ ἦναι αἱ γυναῖκές μας περισσότερο γενναῖαι και φρόνιμοι ἀπὸ ἡμᾶς. Εἶναι δίκαιον, ποῦ μᾶς πληρόνουν μὲ τὸ ἴδιο νόμισμα. Γιατί νὰ παραπονούμεθα...

— Εἶπες πολλὰ και ἡ ὥρα πέρασε· εἶναι πέντε και τέταρτο κι' ἔχω δώσει ραντεβού intime μὲ ἓνα πολὺ νόστιμο κορίτσι...

Ἐσηκώθη βιαστικῶς, ἤνοιξε τὴν θύραν και ἐχύθη μέσα εἰς ὄλον τὸν κόσμον, αὐτὸς ὁ ἀπόστολος τῆς ἠθικῆς, ἀλλ' ὁ ἐργάτης τῆς διαφθορᾶς...

Και ἐνῶ μόνος πλέον ἐρροφοῦσα τὸ τσαΐ μου ποῦ εἶχε κρυώσει, ἐρωτοῦσα μὲ ἀπορίαν τὸν ἑαυτὸν μου:

— Γι' αὐτὴ τὴν κατάστασιν, γι' αὐτὴ τὴν διαφθοράν, ποῖοι ἀρά γε πταίου, οἱ ἀνδρες μας ἢ αἱ γυναῖκες;

Θ. Κ. Μ.

ΑΠ' ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΥΣ

Ο ΛΥΧΝΟΣ

Ψυχομαχάει ὁ λύχνος... Ἐτέλειωσε τὸ λάδι ποῦ τοῦδινε φῶς και ζωὴν και τώρα ἀργὸ σκοτάδι πλακόνει ὀλοένα.

↑

Ψυχομαχᾷ σὰν ἄνθρωπος και συχναστενάζει, μὰ δίνει φῶς πολὺ μαζὺ και μὴ τὸ καταβάζει και σβύνει ὀλοένα.

↑

Κ' ὅσα τριγύρω φώτιζε γελοῦν μὲ τὸν καῦμό του κ' ἐνῶ παλεύει γιὰ ζωὴν, αὐτὰ στὸ θάνατό του χορεύουν ἓνα-ἓνα.

↑

Και τέλος μ' ὄση δύναμιν εἶχε συμμαζεμένη λαμποκοπᾷ στερνὴ φορὰ, φωτίζει και πεθαίνει, πεθαίνει ὁ φτωχός.

↑

Κ' ὅσα τριγύρω φώτιζε, κ' ὅσα μπροστὰ γελούσαν τοῦ λύχνου μου τὸ βογγητό, νὰ ζήσουν δὲν μποῦσαν χάσανε τὸ φῶς. [ροῦσαν

ΝΙΚΟΣ Γ. ΛΙΒΑΝΙΔΗΣ

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ ΤΟΥ ΤΟΛΣΤΟΪ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Β'.

Ὁ Ρώσος αὐτὸς ἀριστοκράτης ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἁγίων τῆς μεγάλης αἰρέσεως τοῦ ρασκόλ. Τὰ ἄρθρα τῆς πίστεως αὐτοῦ τὰ ἀνευρίσκει κανεὶς εἰς τὰ ψελλίσματα τῶν ἀποστόλων τῶν χωρίων. Σχεδὸν θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι περισυνέλεξε καὶ ἐκωδικοποίησε τὰ ἀσυνάρτητα δόγματα τῶν λαϊκῶν αἰρέσεων. Παρὰ τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν μόρφωσιν αὐτοῦ, ὁ Τολστόϊ εἶναι πνεῦμα φέρον σφραγίδα χωρικήν, εἶναι ἄνθρωπος τοῦ ἰδίου αἵματος μὲ τοὺς ἀγροίκους προφήτας τῶν χωρίων.

Ὁ μέγας αὐτὸς συγγραφεὺς γνωρίζει τὴν τέχνην, τὰς φιλολογίας, τὰς ἐπιστήμας τῆς Δύσεως. Τίποτε ὅμως ἐξ αὐτῶν δὲν ἴσχυσε νὰ θίξῃ τὴν ρωσικὴν αὐτοῦ ψυχὴν. Ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς θρησκείας, καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἐδάφους, ὁ Λέων Νικολάεβιτς, εἶναι ἐξ ἴσου ἀπλοῖκος πρὸς τὸν τελευταῖον ἀγρότην προφήτην. Καὶ αὐτὸς πιστεύει ὅτι ὁ λόγος τῆς σωτηρίας, τὸ ἱερὸν φυλακτόν, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ θεραπεύσῃ τὰς πληγὰς τῆς ἀνθρωπότητος, δὲν ἀνεκαλύφθη εἰσέτι. Διὰ νὰ τὸ ἀνακαλύψῃ δέ, δὲν ὑπολείπεται παρὰ νὰ ἰδρῶσῃ αὐτὸς ἕνα εἶδος νέου χριστιανισμοῦ, μὲ μόνην τὴν καλὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Τολστόϊ, προκειμένου περὶ θεολογικῶν, κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν προβλημάτων, εἶναι αὐτοδιδάκτος, ἀναζητῶν ἐν ἀπομωώσει τὴν ἀλήθειαν κατὰ τὰς νύκτας ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ πετρελαίου τῆς λυχνίας του. Ἐὰν δὲν ἀγνοῖ ὅτι τόσοι ἄλλοι ἔκαμον πρὸ αὐτοῦ, τὸ λησμονεῖ ὅμως συχνά. Πολὺ ὀλίγον τὸν ἐνδιαφέρει ἐὰν ὁ κόσμος, γέρον ἤδη, ἐπὶ αἰῶνας ἐκοπίασεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βιβλίου καὶ τῶν αἰωνίων αἰνιγμάτων. Αἰσθάνεται τὴν ὄρεξιν τοῦ Ρώσου διὰ τὸ παρθένον ἔδαφος. Ἀποπειράται τὰ πάντα νὰ μάθῃ μὲ τὰ ἴδια του φῶτα, εὐκόλως δὲ πεφθεται ὅτι τίποτε ἀκόμη δὲν ἀνεκαλύφθη. Ὁ Τολστόϊ ἐκπλήττεται διὰ μίαν στιγμὴν, διότι αὐτὸς πρῶτος διέκρινεν ἐκεῖνο, τὸ

ὁποῖον ἑκατομμύρια χριστιανῶν ἀνεζήτησαν πρὸ αὐτοῦ. Αὐτὸ ὅμως καθόλου δὲν τὸν κάμνει νὰ ἀμφιβάλλῃ διὰ τὴν ἀνακάλυψίν του. Ἔχει τὴν πεποίθησιν τοῦ ἐφήβου ἢ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ λαοῦ, ὅστις νομίζει ὅτι ὅλα ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ ἀνακαλύψῃ καὶ νὰ τὰ λύσῃ. Σχηματίζει λοιπὸν τὴν *θρησκείαν* αὐτοῦ, ὡς λέγει ὁ ἴδιος καὶ πῶς τὴν σχηματίζει; Καθὼς ὅλοι οἱ Ρῶσοι μεταρρυθμισαί. Μὲ τὴν ἰδίαν μέθοδον, μὲ τὰ ἴδια μέσα. Ἄνοίγει τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸ ἐρωτᾷ, ὡσεὶ ἐπρόκειτο περὶ κανενὸς νέου βιβλίου, χθὲς πεσόντος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, διακρίνων ἐν αὐτῷ ἀγνώστους ἀληθείας, ἐννοίας κεκρυμμένας. Εἶναι ἡλικίας 50 ἐτῶν ὅταν ἀποφασίξῃ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ γηραιοῦ βιβλίου τὴν ἀληθῆ διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ. Δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν ρωσικὴν καὶ τὴν σλαβωνικὴν ἔκδοσιν, ἀνατρέχει εἰς τὴν πρωτότυπον, εἰς τὸ ἑλληνικὸν κείμενον Ἐνθυμεῖται τὰς κλασικὰς αὐτοῦ σπουδὰς, καταφεύγει εἰς τὰ καλλίτερα λεξικά. Ὁλος ὅμως ὁ ἐπιστημονικὸς αὐτὸς ὀπισθοδρομὸς δὲν μεταβάλλει κατ' οὐσίαν οὔτε τὰ μέσα, οὔτε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐρμηνείας αὐτοῦ. Ὅπως ὅλοι οἱ λαϊκοὶ πρόγονοι αὐτοῦ, ἀκολουθεῖ τὸ κείμενον ἐδάφιον πρὸς ἐδάφιον.

Ἡ ἐρμηνεία αὐτοῦ γίνεται λέξιν πρὸς λέξιν, ἢ δὲ πολυμαθία του τῷ χρησιμεύει ἀπλῶς ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι ἡ κατὰ λέξιν ἐννοία εἶναι ἡ μόνη παραδεκτή. Ὀλίγον τὸν ἐνδιαφέρει ἐὰν ὁ χριστιανισμὸς οὕτως ἐννοούμενος, παύῃ νὰ ἦναι ἡ μεγάλη πρὸς χρῆσιν τῶν πολλῶν θρησκεία διὰ νὰ καταστῇ εἶδος ἀσκητικῶν κανόνων, ἀσκουμένου ὑπὸ μερικῶν ἐκλεκτῶν. Ὁ χριστιανισμὸς κατ' αὐτόν, ὡς τὸν διδάσκει ἡ Ἐκκλησία, δὲν ἠδυνήθη νὰ μεταμορφώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα. Τοῦτο μόνον ἀρκεῖ διὰ τὴν καταδίκην τῆς Ἐκκλησίας. Διότι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁ Τολστόϊ ἐννοεῖ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ἡ ριζικὴ μεταβολὴ τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν.

Ὁ Τολστόϊ δὲν ὑπῆρξε πάντοτε θρησκός. Ἦτο 16 ἐτῶν ὅταν εἰς συμμαθητῆς του τῷ ἀνεκοίνωσεν ὅτι εἰς τὸ γυμνάσιον εἶχον ἀνακαλύψει ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός. «Ἐπὶ τριάκοντα πέντε ἔτη τοῦ βίου μου, μᾶς λέγει ὁ ἴδιος, ὑπῆρξα μηδενιστῆς ἐν τῇ ἀκριβεῖ ἐννοίᾳ τῆς λέξεως, ἄνθρωπος δηλ. ὁ ὁποῖος δὲν πιστεύει εἰς τίποτε». Πῶς προσηλυτίσθη εἰς τὸν χριστιανισμὸν; Τὸ διηγείται εἰς τὴν ἐξομολόγησιν αὐτοῦ, καὶ μᾶς τὸ ἀποκαλύπτουν τὰ μυθιστορήματα αὐτοῦ. Ἡ ἀπαισιοδοξία ὑπῆρξε διὰ τὸν Τολστόϊ ὁ πικρότερος καρπὸς τοῦ μηδενισμοῦ. Ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου τὸν κατεδίωκε. Τὸ φάσμα τοῦ θανάτου παρενέβαινεν εἰς ὅλας τὰς ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς του. Πρὸς στιγμὴν εἶχε σκεφθῆ νὰ αὐτοκτονήσῃ. Πόθεν τῷ ἐπῆλθεν ἡ σωτηρία; Ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου καὶ ὅλαι αἱ μυθιστορικαὶ αὐτοῦ ἐμπνεύσεις, ἀπὸ τὸν μουζικόν. Ὁ Τολστόϊ παρατήρησεν ὅτι τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς φαίνεται σκοτεινότερον εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου παρὰ εἰς τὸν λαόν. Τὸ αἰνίγμα, τὸ ὁποῖον ταράσσει τὸν μορφωμένον ἄνθρωπον, δὲν ὑπάρχει δι' ἑκατομμύρια ὁλόκληρα ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων, αἱ ὁποῖαι εὗρον τὴν λύσιν του ἀνευ προσπαθειῶν, χωρὶς νὰ τὴν ἀναζητήσουν. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οὐδεμία ἐπιστήμη θὰ ἠδύνατο νὰ τῷ διδάξῃ, ἢ τροφὸς αὐτοῦ τὸ ἐγνώριζε. Τὸ ἐπίστευε καὶ δὲν ἠσθάνετο οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν. Αὕτη εἶναι ἡ κυρίαρχος ἰδέα τοῦ Τολστόϊ, ἰδέα ἀκόμη ἀρκετὰ ρωσική. Διὰ νὰ ἐννοήσῃ τὴν ζωὴν, δὲν ἔκαμε τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ παράδειγμα τῶν ἀπλοϊκῶν.

Ἐπανερχόμενος ὅμως εἰς τὴν θρησκείαν, δὲν ἐπανερχεται καὶ εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν. Τὸ μυστικὸν τῆς ζωῆς ἔπεσεν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία τὸ παρεμόρφωσε. Ὁ χριστιανισμὸς τοῦ Χριστοῦ ἐξηφανίσθη ὑπὸ τὰ ψευδῆ σχόλια τῶν ἐπισήμων αὐτοῦ ἐρμηνευτῶν.

(ἔπεται συνέχεια) ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΛΙΔΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ἐπειδὴ εἶναι πανθομολογούμενον, ὅτι ἡ νεοελληνικὴ δημοτικὴ ποίησις τυγχάνει ἢ ἐξοχωτέρα δημοτικὴ ποίησις τοῦ Κόσμου ὅλου, τοῦτο δὲ ἀνεκλήρυξε καὶ αὐτὸς ὁ δαιμόνιος ποιητῆς Γκαίτε καὶ πλείστοι ὅσοι μεγάλοι τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς συγγραφεῖς, ἀπεφασίσαμεν ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλαδίου ν' ἀνοίξωμεν τὰς στήλας ἡμῶν εἰς πᾶν ἑλληνικὸν δημοτικὸν ἄσμα, ἀρχόμενοι σήμερον ἀπὸ ἐνὸς Κρητικοῦ. Παρακαλοῦμεν λοιπὸν ὅλους τοὺς ἀναγνώστας μας, ὅπως, εὐαρεστούμενοι, πέμψωσιν ἡμῖν ὅσα ἑλληνικὰ δημοτικά ἄσματα δυνηθῶσιν. Εἶναι περιττὸν νὰ ἐξάρωμεν τὴν σημασίαν τούτου, διότι ἕκαστος ἐννοεῖ ὁποῖου εἶδους θησαυροὶ χάνονται καθημερινῶς, ἕνεκα τῆς μὴ συγκεντρώσεως ὅλων τῶν θαυμασιῶν τούτων μνημείων καὶ ὑπὸ ποιητικὴν καὶ ὑπὸ γλωσσικὴν καὶ ὑπὸ ἱστορικὴν ἔποψιν, καὶ δὲν ἀμφιδάλλομεν ποσῶς ὅτι οἱ δυνάμενοι νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὸν μέγαν τοῦτον σκοπὸν καὶ ἰδιαίτατα οἱ διδάσκαλοι, θὰ σπεύσωσι νὰ μᾶς στείλωσιν οἱ οὐδέποτε εἶδους δημοτικά ἄσματα, σημειοῦντες καὶ ἐπεξηγούντες τὰς τυχόν παρεφθαρμένας ἢ ξένας λέξεις.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἀνεθέσαμεν εἰς εἰδικὸν περὶ τὰ τοιαῦτα λόγιον νὰ ἐπιθεωρήτ' ἀποστελλόμενα, ἐξ ὧν θὰ προτιμῶνται τὰ ἀνέκδοτα.

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΤΟ ΓΑΪΤΑΝΙ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ

(Κρητικόν)

Κόρη ζωνάριν ἔπλεκε χρόνον καὶ πέντε μῆνες
Καὶ δέκα πέντε Σάββατα καὶ δεκοχτὼ Δευτέρες.
Μέσα ἔπλεκε τὸν οὐρανὸν, τ' ἄστρα καὶ τὸ φεγγάρι,
Μέσα ἔπλεκε τὴν θάλασσαν, κάτεργα¹ καὶ καράβια,
Μέσα ἔπλεκε τὴν μαύρη γῆ, δέντρα ξεκλαδιασμένα,
Μέσα ἔπλεκεν Ἀνατολὴ μαζὺ μὲ τὰ σεράγια,
Μέσα ἔπλεκε τὸν καῦκον² τση³ σι⁴ ἄλογο καβαλάρη.
Μέσα ἔπλεκε τὸν ἄντρα τση στή φούρκαφουρμισμένο⁵.
Πλέκει το κι' ἀποπλέκετο, τοῦ καύκου τση τὸ δούδει⁶.
Ὁ καῦκος τση τὸ ζώστηκε καὶ στὸν χορὸν ἐπῆγε,
Κι' ὁ ἄντρας τση ἐκεῖ εἶτανε, γνωρίζει τὸ ζωνάρι.
—Νὰ σέ ρωτήξω, ἄγουρε⁶, ποῦ τῶδες τὸ ζωνάρι;
—Φαράς εἶμουν κι' ἐπάρευγα κι' ἐπίασα δυὸ φαράκια,
Κι' ἔλεγον τῶνα Μιστριτζῆ καὶ τ' ἄλλο Μιστριτζίνα,
Καὶ στήν καρδιά τοῦ Μιστριτζῆ τὸ βρήκα τὸ ζωνάρι.
Κι' ὁ ἄντρας τση τὴν ἐρωτᾷ:

— Τ' ἔκανες τὸ ζωνάρι;

— Σὰν γαργαρό⁷ μου φάνηκε καὶ πῆγα νὰ τὸ πλύνω
Κι' ἐφούσκωσεν ἡ θάλασσα, κι' ἐπῆρῆν το τὸ κύμα.
Δὲν ἐκλαίγε γιὰ ν' ἀντραπῆ μόν' ἐκλαίγε κι' ἐγέλα.

(Ἐκ τῆς ἀνεκδότου Συλλογῆς

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝ)

1. Εἶδος πλοίου.
2. Καῦκος = καύχημα = ἐρωμένος. Ἴσως νὰ παράγεται ἀπὸ τὸ *καυκί*, μέρος τοῦ σώματος, μεταξύ ὀμφαλοῦ καὶ νεφρῶν, καὶ τότε σημαίνει ἐγκάρδιος.
3. Τση = τῆς κατ' ἀναγραμματισμόν.
4. Στήν φούρκα φουρμισμένο = στήν κρεμάλα κρεμασμένο.
5. Δούδει = δίνει.
6. Ἄγουρος = ἐφηβος = παλληκᾶρι.
7. Γαργαρό = λερωμένο.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Η ΧΟΛΕΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤ' ΑΥΤΗΣ ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Ὁ ἐκ τῶν τακτικῶν τοῦ «*Απ' Ὀλα*» συνεργα-
τῶν διακεκριμένος τῆς πόλεώς μας ἰατρός καὶ
διευθυντῆς τοῦ ἱατρικοῦ περιοδικοῦ «*Ἱπποκράτης*»
κ. Μ. Μαυσείδης, τὴν Κυριακὴν 14 τρέχοντος
ἐποιήσατο διάλεξιν περὶ χολέρας καὶ τῶν κατ'
αὐτῆς προφυλακτικῶν μέτρων ἀπὸ τοῦ βήματος
τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου.

Περὶληψιν τῆς ἐπικαίρου ταύτης καὶ λίαν ἐνδια-
φερούσης ἐπιστημονικῆς διαλέξεως δημοσιεύομεν
χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «*Απ' Ὀλα*».

Κυρίαί καὶ κύριοι,

Ἡ χολέρα εἶνε τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας.

Παντοῦ, στὰ σαλόνια, στὰ καφενεῖα, στὰ
κέντρα τὰ θρησκευτικὰ, τὰ ἐπιστημονικὰ, τὰ
πολιτικὰ, ὁ λόγος περὶ χολέρας.

Ὁ τύπος κρούει καθ' ἐκάστην τὸν κώδωνα
τοῦ κινδύνου, αἱ δὲ ἀρχαὶ εὐρίσκονται εἰς
διαρκῆ κίνησιν.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἡ ἀπαισία νόσος ἀπη-
σχόλησε καὶ τοὺς πατέρας τοῦ ἔθνους.

Ἡ συγκίνησις καὶ ἀνησυχία, ἣτις ἔχει
καταλάβει ἀπάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις,
δὲν εἶναι βεβαίως ἀδικαιολόγητος.

Ἡ χολέρα, ἡ τὸ πρῶτον εἰς τὴν νομαρχίαν
Ἑρζεροῦμ, τῆ 21 Αὐγούστου, ἐκ Ρωσίας εἰς-
ελάσασα καὶ ἐκείθεν εἰς πολλοὺς τῆς Αὐτο-
κρατορίας λιμένας ἐπεκταθεῖσα, ἀπειλεῖ σο-
βαρώτατα τὴν πατρίδα μας.

Κατὰ τὰς ἐπισήμους στατιστικὰς τοῦ Διε-
θνοῦς Ὑγειονομείου, μέχρι 12 Νοεμβρίου,
καθ' ἅπασαν τὴν Αὐτοκρατορίαν παρατηρή-
θησαν 2,633 κρούσματα χολέρας, ἐξ ὧν 1755
θανατηφόρα. Ἐπομένως, μέχρι τῆς 12 Νοεμ-
βρίου ἡ χώρα ἡμῶν ἀπώλεσε 1755 πολίτας.

Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς αὐξάνει δυστυχῶς ὀση-
μέραι. Ἐὰν δὲ δὲν διενεργηθῇ συστηματικὸς
κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἀγὼν, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμ-
φιβολία, ὅτι τὸ κακὸν θὰ προσλάβῃ τερα-
στίας διαστάσεις, αἱ δὲ ὀλέθρια συνέπειαι
τοῦ θὰ ᾧσιν ἀνυπολόγιστοι διὰ τὸ μέλλον τῆς
χώρας.

Εἰς τὸν κοινὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχομεν καθή-
κον ἱερὸν νὰ λάβωμεν μέρος ὄλοι, ἐν τῷ μέ-
τρῳ τῶν δυνάμεών μας, ἐὰν ἐπιθυμῶμεν βε-
βαίως ν' ἀπαλλαγῶμεν, ὡς οἶόν τε ταχύτερον
τῆς μάστιγος, ἣτις ἀπειλεῖ τὴν ζωὴν μας,
τὴν ὑπαρξίν μας, τὸ μέλλον τέλος τῆς χώρας
ταύτης. Ὁφείλομεν νὰ γνωρίζωμεν ὄλοι, ὅτι
τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχῶν ληφθέντα καὶ λαμβανό-
μενα ἔκτακτα κατὰ τῆς χολέρας μέτρα δὲν
δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι τὸ ποθοῦμενον ἀπο-
τέλεσμα, ἐὰν δὲν ὑποδοθηῶνται ὑπὸ τῶν πο-
λιτῶν.

Ἡ Κυβέρνησις καὶ αἱ Ὑγειονομικαὶ τῆς
πόλεώς μας Ἀρχαὶ θ' ἀντλῶσιν εἰς πῖθον

Δαναίδων, ἐφ' ὅσον ὁ λαὸς δὲν ὑποδοθηθῇ
καὶ διευκολύνη τὸ ἔργον αὐτῶν.

Ὡς μὴ ὠφελεν, ἰδέαι γελοῖαι καὶ ἀνόητοι,
ὑπὸ τῆς ἀμαθείας καὶ τῶν προλήψεων ὑπολ-
θαλπόμεναι, ἐπικρατοῦσι, παρὰ τῆ κατωτέρα
ἰδίως κοινωνικῆ τάξει, διὰ τὸ ζήτημα τῆς
ἐπιδημίας.

Καθ' ἐκάστην πλέον ἀκούομεν πανταχόθεν
ὅτι χολέρα δὲν ὑπάρχει, ὅτι οἱ ἱατροί, διὰ
καταποτίων ἢ δι' ἐνέσεων, ἐξαποστέλλουσιν
εἰς τὰς πέραν τοῦ Ἀχέροντος ὄχθας, τοὺς
ὑπὸ τῆς νόσου προσβαλλομένους.

Δὲν χρειάζεται βεβαίως φιλοσοφία, ὅτι
εἰς τοιοῦτο περιβάλλον, πᾶσα πρὸς πρόληψιν
τῆς νόσου ἐνέργεια τῆς ἐπιστήμης ναυαγεῖ
τελείως καὶ ἀποτυγχάνει.

Ἡ Βιολογικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ
Φ. Συλλόγου, ἀπέναντι τοῦ κοινοῦ κινδύνου,
δν βεβαίως κάλλιον παντὸς ἄλλου ἀντιλαμ-
βάνεται, ἀπεφάσισε νὰ διαφωτίσῃ τὸν λαὸν
διὰ δημοσίων διαλέξεων.

Ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὸ ἱερὸν καθή-
κον τοῦ ἱατρικοῦ σώματος ἐκπληροῦντες ἡμεῖς
σήμερον, θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ὑποδείξωμεν
ὑμῖν δι' ὀλίγων, ποῖα εἶνε τὰ μέσα, ἅτινα δια-
θέτει ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη, πρὸς καταπολέ-
μησιν τῆς χολέρας, ἀφοῦ προτάξωμεν ὀλί-
γας ἱστορικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς περὶ αὐτῆς
γνώσεις.

Ἡ ἀσιατικὴ ἢ ἐπιδημικὴ χολέρα εἶνε
νόσος λίαν ἀρχαία, ἐνδημικῶς πάντοτε ἐνυ-
πάρχουσα ἐν Ἰνδία.

Ἡ προσφιλεῖς αὐτῆς κοιτὶς εἶναι τὸ μεταξὺ
Γάγγου καὶ Βραχμαπούτρα τμήμα τῶν Ἰν-
διῶν. Κατὰ ποίαν ἐποχὴν ἐνεφανίσθη ἡ χο-
λέρα ἐν Ἰνδία δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστὸν.

Οἱ περὶ τὴν ἐπιδημιολογίαν τῶν Ἰνδιῶν
ἀσχοληθέντες συγγραφεῖς, λέγουσιν, ὅτι ἡ
χολέρα ὑπῆρχε πρὸ τοῦ 10^{ου} αἰῶνος ἐν Ἰν-
δία, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ho-luan. Ἐν Εὐρώπῃ ἡ
ἀσιατικὴ χολέρα ἦτο νόσος ἀγνωστος μέχρι
τοῦ 1817.

Κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, διὰ πρώτην φοράν
ἡ χολέρα ἐγκατέλειπε τὴν γενέθλιον αὐτῆς
χώραν, διὰ νὰ διαδοθῇ ἀνὰ σύμπασαν τὴν
Ἀσίαν, ἐπεκταθεῖσα πρὸς ἀνατολὰς μὲν μέ-
χρι Πεκίνου καὶ Ἰαπωνίας, πρὸς νότον δὲ
μέχρι τῆς νήσου Μαυριάνου καὶ πρὸς δυ-
σμάς μέχρι τῆς Συρίας καὶ τῶν ἀνατολικῶν
ἀκτῶν τῆς Κασπίας.

Σταματήσασα εἰς Ἀστραχάν τῷ 1825,
δὲν εἰσέβαλε τότε εἰς Εὐρώπην. Τῷ 1830
κατὰ πρῶτον ἐνέσκηψεν ἡ χολέρα ἐν Εὐρώπῃ.

Ἡ νόσος ἐκλήθη *χολέρα ἀσιατικὴ*, διότι
παρατηρήθη, ὅτι ἔχει πάντα τὰ συμπτώματα
μῆς νόσου καλουμένης *χολέρας*, τὴν ὁποίαν
θαυμασιῶς περιέγραψαν ὁ Ἱπποκράτης, ὁ
Γαληνός, ὁ Ἀρεταῖος ὁ Καππαδόκης καὶ
ἐκ τῶν Ρωμαίων ὁ Αὐρήλιος Κέλσος. Δὲν
ἀντέχω εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ παραθέσω τὸ
χωρίον, ἐν ᾧ τόσον ἔξοχα τὴν νόσον διαζω-
γραφεῖ ὁ πατὴρ τῆς ἱατρικῆς, ὥστε νομίζει
τις, ὅτι πρόκειται περὶ συγχρόνου περιγραφῆς.

Εἰς τὸ περὶ Ἐπιδημιῶν Ε' Βιβλίον του
λέγει: «Ἐν Ἀθήνησιν ἄνδρα χολέρῃ ἔλα-
θεν ἡμεῖ τε καὶ κάτω διήει καὶ ὠδυνάτο,
καὶ στήναι οὐκ ἠδύνατο οὔτε ἔμετος οὔτε ἡ
ὑποχώρησις, καὶ ἦ τε φωνὴ ὑπολειοίπει, καὶ
κινέεσθαι ἐκ τῆς κλίνης οὐκ ἠδύνατο, καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ ἀχλυῶδεις καὶ ἔγκαιλοι ἦσαν,
καὶ σπασμοὶ εἶχον ὑπὸ τῆς κοιλίης ἀπὸ τοῦ
ἐντέρου, λύγξ ἢ δὲ ὑποχώρησις πολὺ πλείω
ἦν τοῦ ἐμέτου... ψυχρὸς δὲ ἐγένετο».

Ἡ χολέρα αὕτη τοῦ Ἱπποκράτους ἦτο

μόνη γνωστὴ ἐν Εὐρώπῃ μέχρι τοῦ 1817 ὑπὸ
τὸ ὄνομα χολέρα ἡμεδαπῆ, ἢ ἀπλή, ἢ σπο-
ραδική, ἢ Εὐρωπαϊκὴ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν
ἀληθῆ χολέραν, τὴν Ἀσιατικὴν.

Ἡ λέξις *χολέρα* ἔχει διττὴν παραγωγὴν.
Τινὲς τὴν παράγουσιν ἀπὸ τὸ χολή καὶ ρέω,
καθόσον ἀπάγεται ἐν αὐτῷ ἡ ἀθροισθεῖσα ἡ
ὑπερεκχειρίσασα χολή. Κατ' ἄλλους ἡ λέξις
χολέρα ἢ χολέρῃ σημαίνει *ὑδρορροή*, ἦτοι
σωλήν, δι' οὗ τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῶν κεράμων φέρ-
ται καὶ ἐξακοντίζεται.

Ἡ ἔτυμολογία αὕτη, ἣν καὶ ἡμεῖς ἀσπαζό-
μεθα, ἀνταποκρίνεται κάλλιον εἰς τὰ πράγ-
ματα. Κατὰ τὴν χολέραν τὰ ὑγρά ἐκρέουσιν
ἐκ τοῦ σώματος ὡς ἐξ ὑδρορροῆς.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1830, τῆς πρώτης δηλαδὴ
εἰσόδου τῆς χολέρας εἰς Εὐρώπην, πολλαὶ
χολερικαὶ ἐπιδημιαὶ ἐνέσκηψαν μέχρι σήμε-
ρον ἐν αὐτῇ. Ἡ χολέρα, κατὰ τὴν διάρκειαν
τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐπιδημιῶν, ἐπεσκέφθη τὴν
πόλιν μας ἐπτάκις κατὰ τὰς ἐξῆς ἡμερο-
μηνίας:

1. *Ἐπιδημία χολέρας τοῦ 1831.* —
Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Ἰουλίου μέχρι
τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1831, ἀπέθανον ἐκ
χολέρας ἐν Κωνσταντινουπόλει 5—6000.

2. *Ἐπιδημία τοῦ 1847—1848.* —
Ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1847 μέχρι τοῦ
Δεκεμβρίου 1848, ἐσημειώθησαν ἐν Κων-
σταντινουπόλει 4,276 θάνατοι ἐκ χολέρας τὸ
ἐλάχιστον.

3. *Ἐπιδημία τοῦ 1854—1855.* —
Ἀπὸ Ἰουλίου 1854 μέχρι Δεκεμβρίου 1855
παρατηρήθησαν 3,800 περίπου θάνατοι ἐκ
χολέρας ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὧν οἱ πλεί-
στοι ἐπὶ Ἀγγλῶν καὶ Γάλλων στρατιωτῶν
τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου.

4. *Ἐπιδημία τοῦ 1865.* — Τὸ 1865
ὑπῆρξε φρικαλέον διὰ τὴν Κωνσταντινουπό-
λιν. Ἀπὸ 21 Ἰουνίου μέχρι τέλους Ὀκτω-
βρίου, ἀπέθανον ἐκ χολέρας ἐν Κωνσταντι-
νουπόλει, κατὰ προσέγγισιν, 36—40,000.

5. *Ἐπιδημία τοῦ 1871—2.* — Ἀπὸ 2
Σεπτεμβρίου 1871 μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1872,
θάνατοι ἐκ χολέρας 4,000 περίπου.

6. *Ἐπιδημία τοῦ 1893.* — Ἀπὸ Σε-
πτεμβρίου μέχρι Δεκεμβρίου 1893 ἀπέθανον
ἐκ χολέρας 1200—1300.

7. *Ἐπιδημία τοῦ 1907—8.* — Δέκα
μέχρις ἑνδεκα σποραδικαὶ περιπτώσεις χολέ-
ρας ἐσημειώθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ
14 Νοεμβρίου 1907 μέχρις Ἰανουαρίου 1908.

Αἱ ἐξ ἐπιδημιαὶ τῆς χολέρας, αἵτινες ἐνέ-
σκηψαν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Τουρκίας,
ἐστοίχισαν, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἱατροῦ J.
Mahé, 70—80,000 κατοίκους εἰς διάστημα
66 περίπου ἐτῶν. Πρόκειται περὶ ἀπωλείας
κατ' ἔτος 1333 ἀτόμων καὶ 13 ἑκατομμυρίων
φράγκων (ἦτοι 566,000 λιρῶν Τουρκίας).

Ἡ παρούσα ἐπιδημία εἶνε ἡ ὀγδόη ἀπὸ
τοῦ 1831.

Μελετώντες τὴν πορείαν τῶν διαφορῶν τού-
των ἐπιδημιῶν, παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ χολέρα
εἰσβάλλει εἰς Εὐρώπην διὰ τριῶν διακεκρι-
μένων ὁδῶν, ἦτοι: α') δι' Ἀφγανιστάν, Περ-
σίας, Κασπίας θαλάσσης καὶ τῆς κοιλάδος
τοῦ Βόλγα· β') διὰ τοῦ Περσικοῦ κόλπου,
Συρίας, Μικρᾶς Ἀσίας, Εὐρωπαϊκῆς Τουρ-
κίας καὶ τῆς Μεσογείου· γ') διὰ τῆς Ἐρυ-
θρᾶς θαλάσσης, Αἰγύπτου καὶ τῆς Μεσογείου.

Ἀπὸ τὸ Εὐθυμογραφικὸν Ἡμερολόγιον « ΑΠ' ΟΛΑ »

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Κ. ΜΑΛΕΑ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ἐνα γλυκὺ σκιδόφως διαχύνεται σ' ὄλην τὴν φύσιν. Τὸ μοναχικὸ καὶ ταπεινὸ σπητάκι, μὲ τοὺς χωματένιους τοίχους καὶ τοὺς ἐξώστους, ποὺ τοὺς στηρίζουν γυρμένοι κάπως στύλοι, δέχεται τὰς τελευταίας φωτεινὰς ἀνταυγείας, ποὺ εἶναι χυμέναι εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν (ἐξοχοὶ λεπτομέρειαι φωτισμοῦ). Ἐνα δρομάκι περνᾷ ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ σπητάκι, στρέφει καὶ χάνεται ἀπ' ὀπίσω. — Ποῦ ἄρά γε; Εἶναι ὁ δρόμος τῆς ζωῆς. Μέσα σ' ὄλο αὐτὸ τὸ μυστήριον, δύο σιλλουέττες γερόντων κεκυρτωμένων, ποὺ βαρεῖα - βαρεῖα στηρίζονται στὰ λυγισμένα των ραβδιά, βαίνουν τὸν δρόμον τῆς ζωῆς, προχωροῦσαι πρὸς τὸ τέρμα των. Εἶναι ἡ ζωὴ, ποὺ κοντεῦει νὰ σβύσῃ.

Τὸ «Μνημόσυνο στῆς ἀποθαμένους ἀγάπες»

εἶναι ἡ β' Σκηνὴ ἐκ τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ βίου τῶν Μουσουλμάνων φελάχων. Εἰς ἓνα νεκροταφεῖον, γεμάτο μάρμαρα τάφων ἀτάκτως σκορπισμένων, μιὰ μάννα κρατεῖ τὸ παιδί τῆς ἐπὶ τοῦ τάφου κάποιου ἀποθαμένης τῆς ἀγάπης, διὰ τὴν ὁποίαν προσεύχεται μυστικὰ καὶ κλαίει.

Μία ἄλλη γυναῖκα παραπέρα κομίζει ἐπὶ τῶν ὤμων κλάδους φοίνικος, προσεκτικά, σὲ κάποιον θαμμένη ἀγαπημένη ἀνάμνησί τῆς. Τί θαυμάσια ποῦ εἶναι ἀπεικονισμένον εἰς αὐτὸν τὸν πίνακα τὸ μυστήριον τοῦ μουσουλμανικοῦ νεκροταφεῖου!

«Πρὸς τὸ ἰδεῶδες» τιλοφορεῖται ἡ τρίτη. Μόνον μὲ κυανοῦν διαφανὲς χρώμα εἶναι εἰργασμένη ἡ εἰκὼν. Ὑπεράνω τοῦ ἀμυδρῶς ἐν τῷ στερεώματι διακρινομένου ἡλιακοῦ συστήματος μὲ τὸν Γαλαξίαν του, φανταστικὸν ὑπογάλανον σῶμα γυναικὸς φέρεται ρυθμικὰ πρὸς τὰ ἄνω, εὐγράμμως καὶ ἐλαφρῶς καμπυλούμενον ὡς ἐκ τῆς φορᾶς. Οἱ δίκην κολυμβητοῦ τεταμένοι βραχίονές του τείνουν νὰ φαύσουν κάποιον ἄστρον φαεινότερον ἀπὸ τὰ ἄλλα. Εἶναι ἡ ψυχὴ, καὶ κατ' ἐξοχὴν ἡ ψυχὴ τοῦ καλλιτέχνου, ἡ ὁποία, ἀποσπασμένη ἀπὸ τὴν πεζότητά του στερεώματός μας, πετᾷ πρὸς ἐκτάσεις αἰθερίας, νοεράς καὶ διψᾷ τὸ ἀγνόν, τὸ ἰδανικόν, τὸ ὠραῖον...

Ἐλησμόνησα προηγουμένως ν' ἀναφέρω δύο portraits, τὸν «Καλλιτέχνην» καὶ τὰς

«Ἀκάνθας τῶν πικρῶν σκέψεων», ἀμφότερα ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὴν μορφήν τοῦ καλλιτέχνου καὶ τὴν ζωὴν του. Ἰδιαιτέρως μὲ συγκινεῖ τὸ δεύτερον. Ἐκεῖ φαίνεται ὁ καλλιτέχνης μὲ τὸν ἀκάνθινον στέφανον περὶ τὸ εὐρὸ μέτωπον. Εἶναι ὁ μάρτυς τοῦ καλοῦ, ὁ ἀπόστολος τῆς τέχνης, ὁ γεννημένος γιὰ νὰ φέρῃ μὲ καρτερίαν τὸν στέφανόν τῆς, παρ' ὅλας τὰς πικρίας του, παρ' ὅλα τ' ἀγκάθια του.

Ἀλήθεια, πόσας πικρίας δοκιμάζει συχνὰ ἡ ψυχὴ τοῦ καλλιτέχνου, καὶ πόσον εἶναι δύσκολο νὰ τὰς ἀντιληφθοῦν οἱ ἄλλοι!... Ἐὰν καὶ τοῦ Μαλέα ἡ εὐγενὴς ψυχὴ εἶναι καὶ αὐτὴ βεβαρυμένη κάπως ἀπὸ παρομοίας πικρίας, εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ ὀλιγοχρόνιος εἰς τὴν πόλιν μας διαμονὴ του θ' ἀρκέσῃ νὰ τὰς διασκεδάσῃ. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἰδίως ἀπὸ ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι μὲ εὐγνώμονα ἴμματα πρέπει νὰ προσδλέπωμεν πρὸς αὐτόν, διότι, ἂν ἦλθεν ἐδῶ, τὸ ἔκαμε περισσότερο δι' ἡμᾶς, παρὰ διὰ τὸν ἑαυτόν του. Πρέπει ἡμεῖς οἱ συμπολιταί του, οἱ Ἕλληνες, νὰ τὸν ἐκτιμήσωμεν, νὰ τὸν ἐγκολπωθῶμεν, διότι ὁ Μαλέας ἐξῆλθεν ἀπὸ ἡμᾶς, διότι εἶναι ἴδικός μας.

ΑΛΕΞ. ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ κ. Κ. Μαλέας ἐγεννήθη ἐδῶ, ὅπου ἔκαμε τὰς πρώτας του σπουδὰς.

Μετέβη πρὸς τελειοποίησιν εἰς Παρισίους, ὅπου εἰργάσθη ἄρκετὰ ὑπὸ τὸν περιώνυμον Henri Martin. Ἀκολούθως ἔκαμε πολλὰ ταξείδια εἰς μεσημβρινὰς χώρας, τῶν ὁποίων τὰ ζωηρὰ καὶ ὀργιάζοντα χρώματα συνεδίδοντο πρὸς τὰς τάσεις του ὡς δυνατοῦ κολορίστ. Οἱ πίνακες τῶν μερῶν ἐκείνων, τοὺς ὁποίους μᾶς παρουσιάζει, ἀποπνέουν ὄλην τὴν θερμὴν τῆς ἀτμοσφαιρας των. Ὡς σχεδιαστὴς ὁ κ. Μαλέας εἶναι ἀνεπίληπτος· τὸ σχέδιόν του εἶναι εὐγραμμον, δυνατό, μελετημένον, καμωμένον μὲ φρόνησιν. Ὡς συμβολιστὴς ἀναντιρρήτως θὰ διαπρέψῃ. Ἐχει σειρὰν μεγάλην βαθείας ἐμπνεύσεως συνθέσεων, τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὁποίων θὰ ἐπιληφθῇ μόλις ἐπιστρέψῃ εἰς Παρισίους. Ὅταν μᾶς ἐπανέλθῃ θὰ μᾶς τὰ φέρῃ νὰ τὰς ἰδοῦμεν.

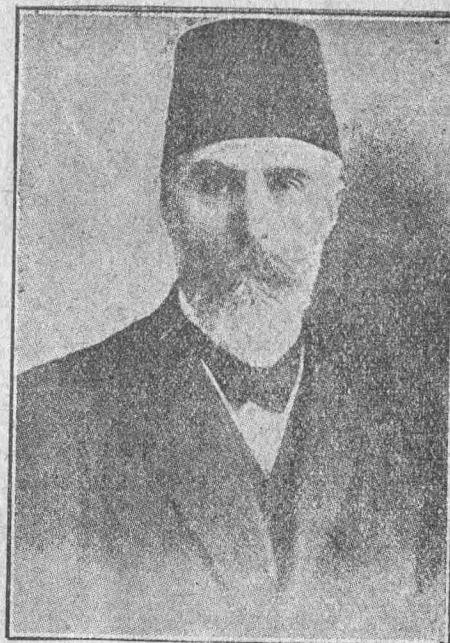
Εὐχηθῶμεν αὐτὸ νὰ γείνη γρήγορα.

"ΚΟΣΜΟΣ"
ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΓΕΩΡΓ. ΡΙΖΑ Σατυρικά, Λυρικά, Φιλοσοφικά, Δράματα, Κωμωδία κτλ. Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι εἰς τὰς ἐπαρχίας δι' ἐγγραφὴν συνδρομητῶν ἐπὶ προμηθεῖα. Διεύθυνσις: Γ. ΡΙΖΑΣ Ἀντ. Ὁδοῦ. Τράπεζα, Γαλατᾶ.
"ΚΟΣΜΟΣ"

ΑΠΟ ΤΑΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Σεφικέτ πασᾶς
 ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν.

Ἀχμέτ Ριζᾶ
 πρόεδρος τῆς Βουλῆς.

Δαβιτ βέης
 ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν.

Νετζμεδιν βέης
 ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης.

Ριφαὰτ πασᾶς
 ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν.

Χαλατζιὰν ἐφέντης
 ὑπουργὸς τῶν δημοσίων ἔργων.

Ταλαὰτ βέης
 ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν.

Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΥ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΥ

Η ΔΙΠΛΗ ΘΥΣΙΑ

(Μυθιστορία πρωτότυπος)

Τὰ προηγούμενα.

Ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης ἠγάπησε παραφόρως τὴν Ἑλένην, κόρην τοῦ Ἰακώβου Δώρου καὶ σύζυγον τοῦ Ἰβάν Ρώκοβιτς, ἀνδρὸς φαύλου· αἱ σχέσεις ἐπροχώρησαν ἀρκετά, πολὺ πέραν τῶν ἐπιτρεπομένων ὁρίων, ὅτε ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης καλεῖται ὑπὸ τοῦ θεοῦ του Εὐγεν. Βολλούδη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπειγόντως. Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἡ Ἑλένη δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρει μόνη, ἐντρέπετο τὸν ἄνδρα καὶ μίαν ἡμέραν μετέβη εἰς τὸν πατέρα της διὰ νὰ ἐξηγήσῃ εἰς αὐτὸν τὸ πταίσμά της καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν ἀφόρητον συζυγικὸν βίον.

Ἐκεῖνος, φοβούμενος τὸ σκάνδαλον, ἀλλὰ πρὸ πάντων μὴ χάσῃ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Ἰβάν εἰς τὰς σκοτεινὰς ἐπιχειρήσεις του, συνέστησεν εἰς τὴν Ἑλένην νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ συζυγικὸν μέγαρον καὶ ὤρισεν, ὅτι οὐδὲν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Ἰβάν, ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἑλένη ἐπέμεινε καὶ, διωκομένη ὑπὸ τοῦ πατρὸς της, ἠπέλιθον ὅτι ἐκεῖνη θὰ ἐξομολογεῖτο εἰς τὸν σύζυγόν της, ὁ Ἰάκωβος Δώρος προβολεῖ κατ' αὐτῆς καὶ τὴν πληγώνει εἰς τὸν βραχίονα. Ἡ Ἑλένη μεταφέρεται εἰς τὸν οἶκον Ρώκοβιτς, ὅπου καὶ ἀπομονοῦται, ἀλλὰ κ' ἐκεῖθεν ἐγραψεν εἰς τὸν Θρασύβουλον καθησυχαστικὸν γράμμα, ὅπερ ὁμοῦ δὲν ἔλαβεν ὁ Θρασύβουλος διότι ἦτο ἀσθενής, ἀλλ' ὁ θεὸς του. Ὁ Θρασύβουλος, ἵνα θεραπευθῇ, στέλλεται εἰς Ζάκυνθον μετὰ τῆς ἀδελφῆς του Εὐγενίας.

Τὰ γράμματα αὐτὰ τῆς Εὐγενίας ἐγέμισαν τὴν οἰκογένειαν τοῦ Θρασυβούλου ἀπὸ μεγάλην χαρὰν, ἡ μητέρα του πρὸ πάντων, ἡ ὅποια τὸν εἶχε μοναδικὸν στήριγμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ καὶ μόνον ἐθεμελίονεν ὅλας τὰς ἐλπίδας της, δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκρύψῃ τὴν χαρὰν της.

— Τὸ παιδί μου ἔγινε καλά· δόξα σοι ὁ Θεός!

Καὶ τὰ δάκρυα, δάκρυα εὐτυχίας, ἔβρεχον τοὺς ὀφθαλμούς της.

Καὶ ὄντως ἔπρεπεν ὅλοι των νὰ θεωρῶνται εὐτυχεῖς. Ὁ Θρασύβουλος, χάρις εἰς τὸ μικρὸ ἐκεῖνο ταξίδι τῆς ἀναψυχῆς, χάρις εἰς τὴν ψυχοθεραπείαν τῆς ἀδελφῆς του, ἐφαίνετο ὅτι ἐθεραπεύθη ἐντελῶς ἀπὸ τῆς διπλῆς ἀσθενείας του. Κατὰ τὸ σῶμα ἦτο υγιέστατος καὶ τίποτε ἀπὸ τῆς πρώτης του κατηφείας δὲν ἀπέμενε, ἐφαίνετο ὅτι εἶχε τελείως λησμονήσει.

Ἐν τούτοις τὰ σπέρματα τοῦ ἔρωτος ὅταν εἰσέλθουν εἰς εὐαισθητοὺς ψυχὰς πολὺ σπανίως καταστρέφονται ἢ ἀποβάλλονται· μένουν ἐκεῖ ποῦ ἐρρίφθησαν καὶ ἂν πρὸς στιγμήν δὲν δείξωσι σημεῖα τῆς ὑπάρξεώς των, μία μικρά, ἐλαχίστη ἀφορμὴ, εἶναι δυνατόν νὰ τ' ἀφωπνίσῃ.

Τὸ αὐτὸ ἀρὰ γε συνέβαινε καὶ εἰς τὸν Θρασύβουλον;

Αἱ ἡμέραι παρήρχοντο πάντοτε φαιδρῶς εἰς τὸ ὠραῖον νησί τοῦ Ἰονίου. Ὁ Θρασύβουλος, εὐγνώμων πρὸς τὴν μικρὰν ἀδελφὴν του, ἡ ὅποια μὲ τὰς παιδικὰς ἀκόμη δυνάμεις της ἠγωνίζετο νὰ τὸν θεραπεύσῃ τελείως, δὲν ἠθέλε νὰ δώσῃ ἀφορμὴν λύπης, καὶ, συλλογιζόμενος ὅτι ἡ βαρυνθιμία του θὰ προῦξενεῖ εἰς τὴν Εὐγενίαν δικαίαν ἀνησυχίαν, ἠγωνίζετο καὶ ἐκεῖνος καθ' ἑαυτοῦ καὶ κατέπνιγε πολλάκις τοὺς στεναγμούς του, τοὺς ὁποίους ἐγέννα ἡ ἀνάμνησις ἐνὸς ἰσχυροῦ ἔρωτος, ἡ ἀνησυχία ἐκ τῆς τύχης τῆς Ἑλένης.

Πολλάκις, προφασιζόμενος ὅτι θὰ ἐπῆγαιεν εἰς τὸ κυνήγιον, ἐξήρχετο μόνος καὶ τότε ἀνάμεσα εἰς τὴν φύσιν ἄφινε τοὺς στεναγμούς του ν' ἀντηχῶσιν εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τοὺς βράχους τῆς ἀκτῆς.

— Ἄ! Πόσον ἠθέλε νὰ τὴν ἔβλεπε τὴν Ἑλένην, νὰ ἐμάνθανε τοῦλάχιστον καὶ τι περὶ αὐτῆς!

Ἄλλὰ ποῦ νὰ γράψῃ; Εἶχε παρῆλθει τόσος καιρὸς ἀπὸ τότε, κανεὶς πλέον δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν βεβαιώσῃ περὶ τῶν νέων τῆς Ἑλένης διαθέσεων, περὶ τῶν αἰσθημάτων της.

Καὶ μὲ αὐτὴν τὴν ἀμφιβολίαν ἐπλανᾶτο περιφέρον τὴν θλίψιν του.

Ἐν τούτοις αἱ μεγάλαι καρδία γνωρίζουν νὰ κρύπτουν τὰ αἰσθημάτα των καὶ τοὺς πόνους των, καὶ ὁ Θρασύβουλος, πεπεισμένος ὅτι διὰ τῶν μελανῶν αὐτῶν σκέψεων οὐδαμῶς θὰ ὠφέλει ἢ θὰ προήγαγε τὸν ἔρωτά του, προσεπάθει ν' ἀποδιώκῃ ταύτας, ἐκαρπάζετο ὁμοῦ τὰς περιστάσεις.

Καὶ αἱ περιστάσεις δὲν ἀργοῦν βέβαια νὰ φανῶσιν.

Εἶχε παρῆλθει ὁ χειμὼν ὅλος ἀνεπαισθητῶς εἰς τὸ μαλακὸν τῆς Ζακύνθου κλίμα καὶ τὸ ἔαρ μὲ τὰς καλλονὰς του ἤρχιζε πλέον νὰ στολίζῃ τὸ ὠραῖον νησί. Ἄπ' ἄκρου εἰς ἄκρον οἱ πυκνοὶ κηποί του ἐγέμισαν ἀπὸ ἀνθη, ὥστε θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ζῆ μετὰ εἰς μίαν ἀπέραντον ἀνθοδέσμη, ἡ Εὐγενία ἦτο καταγοητευμένη ἐκ τῆς διατριβῆς των ἐκείνης, καὶ μὲζκάθε τρόπον προσεπάθει νὰ μείνῃ ἐκεῖ περισσότερον μετὰ τοῦ Θρασυβούλου, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ καρπωθῇ περισσότερας ὠφελείας ὁ ἀγαπημένος της ἀδελφός.

Καὶ πραγματικῶς ἡ μήτηρ τοῦ Θρασυβούλου καὶ ὁ θεὸς του συγκατένευσαν νὰ μείνῃ καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἐποχὴν.

Ἄλλ' ἡ ψυχὴ τοῦ Θρασυβούλου ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται. Αὐτός, ὁ προωρισμένος νὰ δοῦ καὶ νὰ ἐργάζεται, ἠσθάνετο πλέον ἀρκετὴν πλῆξιν εἰς τὸν βίον ἐκεῖνον τὸν ἀφρόντιδα καὶ κωθρὸν.

Ἡ νεαρά του ἡλικία καὶ ἡ σπαργῶσα ψυχὴ του δὲν τοῦ ἐπέτρεπον νὰ μὲνῃ πλέον εἰς Ζάκυνθον· ἐζήτουν τὴν πάλην, τὸν ἀγῶνα, τὴν πρόοδον.

Ἄλλως τε, εἶχε καὶ συναίσθησιν ὅλων τῶν οἰκογενειακῶν του ὑποχρεώσεων. Μόνος υἱὸς χήρας μητρὸς καὶ προστάτης ὀλοκλήρου οἰκογενείας, μὲ ἀδελφὰς μικροτέρας ἀπὸ αὐτόν, ἔπρεπε νὰ μὲνῃ τόσον ἀμέριμος;

Καὶ ἦτο μὲν ἀληθές ὅτι ὁ θεὸς του Εὐγένιος Βολλούδης ἦτον ὀπωσδήποτε πλούσιος, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὑποχρεώσεων, τίς ὁποίας εἶχε, ἔπρεπε εἰς τὴν καρδίαν του ὅλας τὰς ἰδιοτροπίας τῶν πλουσίων παρ' ὅλην τὴν ἀγάπην, ἣν εἶχε πρὸς τὸν Θρασύβουλον.

Αὐτὰ λοιπὸν οὗτος ἀναλογιζόμενος, ἠθέλησε νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν εἰς τὴν πατρίδα του ἐπάνοδον.

Δι' αὐτὸ, ἀφοῦ προηγουμένως ἐτηλεγράφησεν εἰς τὸν θεῖόν του, ἀνεχώρησε διὰ τὴν Σμύρνην μετὰ τῆς ἀδελφῆς τοῦ Εὐγενίας.

Ὅταν ὁμοῦ ἐπεβιβάζετο εἰς τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον θὰ τὸν ἔφερε μακρὰν τῆς νήσου, ἦτις, τὸν εὐηγέτησεν, ἠσθάνετο καὶ τι, ὡς βαθεῖαν μελαγχολίαν νὰ περισφίγγῃ τὴν καρδίαν του.

Πόσον περίεργος εἶναι ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ!

Δύο μῆνας τοῦ θέρους ἔμεινε εἰς Σμύρνην ὁ Θρασύβουλος πλησίον τῆς οἰκογενείας του καὶ θὰ ἔμεινε ἐπὶ πολὺ ἐτι ἀντιπροσωπεύων τὸν θεῖόν του, ἂν μὴ οὗτος, προσβληθεὶς ἀπὸ ἰσχυροὺς ρευματισμοὺς ἐκ τοῦ ὑγροῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως κλίματος, δὲν ἀπεφάσιζε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Σμύρνην, παραχωρῶν τὴν θέσιν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει γραφείου του εἰς τὸν ἀνεψιόν του, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε καὶ πρότερον. Περὶ τὰ μέσα λοιπὸν τοῦ Σεπτεμβρίου ὁ Θρασύβουλος ἐπέστρεψεν εἰς Κωνσταν-

τινούπολιν, τὴν ὁποίαν εἶχε ἀφήσει πρὸ ἔτους σχεδόν.

Ἐκεῖ μόνος ἐνοικίασεν ἐν δωμάτιον εἰς τὸ Πέραν καὶ ἤρχισε μὲ περισσοτέραν ζέσιν τὰς ἐργασίας του.

Ἄλλ' οὔτε αἱ πολλαὶ καὶ βαρεῖαι ἐργασίαι, οὔτε ἡ ἄλλη κοινωνικὴ κίνησις, τὸν ἐμπόδισε νὰ σκέπτηται περὶ τῆς Ἑλένης.

— Τί νὰ εἶχε γίνει ἀρὰ γε; διατί νὰ μὴν ἔλθῃ; ἢ μήπως ἤλθεν ὅταν ἔλλιπον; Ὅλα αὐτὰ ἐσκέπτετο καὶ μὲ κάθε τρόπον ἐζήτει νὰ μάθῃ περὶ αὐτῆς.

Μίαν νύκτα, καθ' ἣν ἡ ἀνάμνησις της τὸν ἐκυρίευσε περισσότερον, ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ πρὸς κάποιον φίλον του ἐκτενῶς, ζητῶν λεπτομερεῖς πληροφορίας, ἀλλὰ δὲν ἔστειλε τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην, φοβούμενος μήπως παρεξηγηθῇ ἢ ἐκθέσῃ τὴν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἠγάπησε.

Καὶ τοιοῦτοτρόπως πάλιν ἔμεινε μὲ τὰς σκέψεις του, σκέψεις κρυφίας, σκέψεις ἀφανείς.

¶

Μίαν πρωίαν τοῦ νοεμβρίου, ψυχρὰν καὶ ὀμίχλωδη, ὁ Θρασύβουλος εἰς τὸ γραφεῖόν του ἀνοίγε τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς ἡμέρας, ὅτε, μεταξὺ τῶν συμβολικῶν τηλεγραφημάτων τῶν ἀνταποκριτῶν τοῦ καταστήματος, εὐρίσκει τελευταῖον καὶ τὸ ἐξῆς:

«Ὁδησός»

» Ἀναχωροῦμεν τετάρτην Κωνσταντινούπολιν

Ἑλένη».

Ἡ εἶδησις αὕτη δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι θὰ τὸν ἄφινον ἀσυγκίνητον· ἀνετινάχθη ἐκ τῆς ἔδρας του καὶ ἤρχισε νὰ βηματίζῃ νευρικῶς.

— Ἡ Ἑλένη λοιπὸν ἔρχεται, ἡ Ἑλένη λοιπὸν ζῆ καὶ μὲ ἐνθυμεῖται· πόσον εἶμαι εὐτυχής!

Καὶ ἐλάμβανεν ἐκ νέου τὸ τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐχάρισε τόσον μεγάλην χαροποιάν εἶδησιν, καὶ τὸ ἀνεγίνωσκεν ἐκ νέου.

Ἄλλὰ μία φράσις του τὸν ἐξένισε:

— «Ἀναχωροῦμεν», λέγει τὸ τηλεγράφημα, ἀλλὰ μὲ ποῖον; μὲ τὸν πατέρα της; ἢ μὲ τὸν ἄνδρα της; Καὶ ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ ἐκείνη δὲν ἐγνώριζε τί νὰ φαντασθῇ.

— Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ὑπόγῳ εἰς ὑποδοχὴν της, ἀλλὰ πότε φθάνει;

Τὸ τηλεγράφημα ἦτο ἐν καθυστερήσει καὶ ὁ Θρασύβουλος δὲν ἔπρεπε νὰ χάνῃ καιρὸν, τὸ ἀτμόπλοιον ἔφθανε τὴν ἰδίαν ἐκείνην πρωίαν.

Ἐλαβε τὸν πῖλόν του καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν προκομαίαν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶχε προσεγγίσει τὸ γαλλικὸν ἀτμόπλοιον, ἐρχόμενον ἐξ Ὁδησοῦ. Ἀνέρχεται καὶ εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς πρώτης θέσεως βλέπει τὴν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἠγάπησε τόσον παραφόρως νὰ ρίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Ἑλένη μου, καλὴ μου Ἑλένη!

— Θρασύβουλε!

Μετὰ τοὺς πρώτους ἐναγκαλισμοὺς, ἡ Ἑλένη ὠδήγησε τὸν Θρασύβουλον εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ ἐκεῖ, ἀνασφύρουσα τὸ παραπέτασμα τῆς κλίνης της τοῦ ἔδειξεν ἐν χαριτωμένῳ παιδάκι, τὸ ὁποῖον ἔκομματο μέσα εἰς τὰ σπάργανά του:

— Θρασύβουλε, εἶναι ὁ υἱός σου!

(ἀκολουθεῖ)

ΟΦΕΛΙΜΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Τὸ μόνον ρόδον ἄνευ ἀκανθῶν εἶναι ἡ φιλία ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

Ἡ φιλία εἶναι αἰσθημα προτιμώμενον παντὸς ἄλλου.

Ἡ φιλία εἶναι τὸ μόνον αἰσθημα, ὅπερ ἡ φιλία δὲν ἐξασθενεῖ ποσῶς.

Η ΑΝΑΪΣ ΜΟΥ

(Εκ του Ιταλικού)

Βροχή ραγδαία με είχε καταλάβει. Έπροσπάθησα ν' ανοίξω την θύραν μιάς καλύβης, ητις έφαινετο άκατοίκητος. Η βροχή έδιπλασιάζετο και έγω μάτην προσεπάθουν ν' ανοίξω την κατηραμένη εκείνην θύραν, ητις, παρά πάσαν προσδοκίαν, άντειχεν εις όλας μου τας προσπαθείας. Αίφνης η θύρα ηνοιξεν όλως φυσικώς και εις γέρον, με πατριαρχικήν μορφήν, με ηρώτησε τί έζήτουν.

— Συγγνώμη, κύριε, εάν εκτύπησα την θύραν σας μετά τσαύτης άγενοϋς έπιμονής... ημην άπολύτως πεπεισμένος ότι η... κατοικία σας ητο... άκατοίκητος... κατά την εποχήν ταύτην... και έπεθύμουν να προφυλαχθώ από την βροχήν...

Ο γέρον έμειδίασε, πλην η θλίψις του μειδιάματος εκείνου με έτάραξε, καιτοι η στιγμή δέν ητο πρόσφορος διά συγκινήσεις.

— Δέν δυσκολεύομαι οϋδαμώς να σας πιστεύσω. Εισέλθετε, παρακαλώ, διότι ο καιρός δέν είναι καθόλου κατάλληλος διά φλυαρίας του κατοφλοϋ. Εισήλθον.

Φεϋ! τό έσωτερικόν εκείνο! Οϋδέποτε ύπωπτευόμην τσαύτην άνισότητα εκκεντρικότητος και πτωχείας. Έν τρίποδο, επί του όποιον έστέγγωνον μερικά άσπρόροϋχα, ράκη εις κάθε γωνίαν, εις τούς κρεμισμένους τοίχους, εικόνες χωρίς πλαίσια, με χρώματα ξεθωριασμένα και ασύμφωνα, άράχλαι τόσο μεγάλοι και τόσοι σκονισμένοι, ώστε θα ταίς έλεγέ τις σάκκους κρεμασμένους από άόρατα σχοινία, ένας ένεικός φανός, λυγισμένος, με σπασμένα υαλιά, άλλ' ο όποιος θα ητο άλλοτε ώραιος, μία παλαιά δαγγεροτυπική εικών της Μιμι-Πενσών, με σάλι και κρενολίνο, τό εύθυμον της όποιας χαμόγελο έφώτιζε την τρομεράν εκείνην άθλιότητα.

Ο γέρον εκλεισε την θύραν, μου έσφιξε καρδιακώς την χείρα και προτεινών έν κουτσό σκαμνάκι, με παρεκάλεσε να καθίσω. Αϋτός εκάθισεν επί της τραπέζης, η όποία ητο γεμάτη από ψύχουλα κριθαρένιου ψωμιού, από ψαροκόκκαλι, από πατατόσσοφλα, λαδωμένα χαρτιά και τενεκεδένια πιατάκια.

— Αχ! ειπε με φωνήν τοσοϋτον γλυκείαν, ώστε θα την εξέλαμβάνον ως παιδικήν, εάν δέν έβλεπον να εξέρχεται μέσα από την πατριαρχικήν εκείνην γενειάδα* εύχαριστώ την ειμαρμένην... που σας έστειλε... Είμαι εύτυχέστατος... Τσαϋτα παρηλθον ετη άφ' όσων δέν ώμίλησα με κάποιον της ιδιότητος μου... ηθικώς άξίας... με κάποιον όχι...

— Ηνώθησα τί ηθελε ν' ειπη, και του άπετελείωσα την φράσιν του:

— Να μη είναι εκ των άγρίων του τόπου τούτου. Τό χαμόγελό μου τόν ένεδάρρουνεν, η φωνή του έκρατύνηθη.

— Όταν φθάση κανεις εις την θέσιν, εις την όποιαν έφθασα, δέν έχει πλέον φίλους. Ο κόσμος όλος φεύγει τόν γέρω-Ραϋμόνδον Θιβιέρον... ένας άνθρωπος πνιγμένος, δέν άξίζει τόν κόπον...

— Η μνήμη μου έκαμε μίαν απόπειραν: Ραϋμόνδος Θιβιέρος... Τό όνομα αϋτό δέν μου ητο όλως άγνωστον, κάπου τό ειδα.

— Μη ζητείτε... εισθε πολύ νέος. Τό όνομά μου δέν είναι δυνατόν να σας έχει φθάση, η τό πολύ-πολύ εις τούς καταλόγους των πωλήσεων, εις τούς όποιους αι εικόνες μου άνεφέροντο ένίστε μεταξϋ των περιέργων άντικειμένων... Έμεσουράνησεν όμως και δι' έμε τό άστρον μου! Οι χαρτοϋστάται του 1840 προτιμούσανε τό δακτυλάκι μου, και από τα δύο χέρια του Παύλου Δελαρόζ. Είχον τότε ιδρύση την 'Αποχρωστικήν Σχολήν. 'Α! ημεθα τότε εις τόν οιστρόν μας, ημεθα βέβαιοι ότι θα ύψώναμεν την μοναδικήν σημαίαν της μεγάλης τέχνης!... 'Αλλά τό δημόσιον δέν μας ηκολούθησε!... Και φαντασθήτε, ότι μεθ' όλα, η πίστις μου δέν έσβυσεν οϋτε λεπτόν καθ' όλην την ζωήν μου. Οίμοι! ο χρωστήρ έπεσεν ηδη από τα τρέμοντα δάκτυλά μου, και πάσχω, διότι άντεμετρήθη πεινασμένος εξήκοντα ετη, έναντίον χιμαίρας άρπυνοϋχου... Η τύψις μου δάκνει τα σπλάγγνα, ότι έπέμενα εις την εξαμβλωμένην εκείνην τέχνην, ητις μου έστέρησε τα προς ζωάρκειάν μου και πρό πάντων, ά! πρό πάντων! τό ψωμί της 'Αναΐς μου!

— Η φωνή του ειχε γίνη σπαρακτική. Τα δακρυσμένα μάτια του γέροντος διηυθύνθησαν προς την εικόνα της Μιμι-Πενσών και την εθαύμαζε με ύφος πλήρες οίκτου και λατρείας άπελλιμένης, όπερ με συνεκίνησε μέχρι λυγμών.

— Την 'Αναΐς μου!... Σας παρακαλώ να με συγχωρήσετε, κύριε, εάν ηνοιξα την καρδίαν μου προς άνθρωπον, τόν όποτον έγνώρισα μόλις πρό των στιγμών...

Μία χειρονομία μου του ειπε όλην μου την συμπάθειαν. Έπανέλαβε:

— Την 'Αναΐς μου! 'Ηγαπήθημεν τοσοϋτον φλογερώς... ω! να ειξεύρετε... Δέν ύπηρεξεν εις την ιστορίαν κανεις ένδοξος έρωσ, ο όποιος να δυνηθη να συγκριθη προς τόν ιδιόν μας 'Ητο η Λάουρά μου, η Φορναρίνα μου! 'Ολαι αι από τας μεγάλας καρδίας, όλαι αι από τας μεγάλας διανοίας λατρευθείσαι γυναίκες, θα επέθεσαν άναμφιβόλως μίαν λαμπηδόνα εκ της καλλονής των εις τα μάτια της, εις τα χαμόγελό της, εις τό φιλημά της... Έπετρύγισα 'ς τούς οϋρανοϋς σε μιά ματιά της, και όλος ο ζήλος, μεθ' οϋ παρηκολούθησα τό ιδανικόν μου, οϋδέν άλλο ητο η η ύπερβολική μου ειδωλολατρεία η εκχειλιζουσα εκ της καρδίας μου και ην δέν ηδυνάμην να της εκφράσω. Έξήκοντα ολόκληρα έτη ηλπισα... να την καταστήσω εύτυχη... Τέλος η φιλοδοξία μου εδαμάσθη* έπεθύμουν μόνον να της εξασφαλίσω τα προς διατροφήν της... Και τώρα! και τώρα... άποθνήσκομεν της πείνης... ναί, άποθνήσκομεν της πείνης από έν σφάλμα μου. 'Ημην άνανδρος... Έπρετε να επιδιώξω τό άτιμον ιδανικόν, έν όσφ ητο εισέτι καιρός, να εξασφαλίσω τόν άρτον μου... η τουλάχιστον τόν άρτον της... να τόν εξασφαλίσω με κάθε μέσον... ένϋ ηδη ηλθε τό τέλος, τό τραγικώτερον τέλος... ω! η δυστυχής μας ύπαρξις, η όποία ηρχισε εις μίαν από τας ώραιότερας άκτίνας της έλπίδος... αϋτό, πρό πάντων, αϋτό βλέπετε... αϋτό με σπαράσσει... τό τέλος αϋτό, άντι του ώραιου εκείνου που... της ύπεσχεθήν σχεδόν... διότι οϋδέποτε έπίστευον ότι η ειμαρμένη θα μοι ητο τοσοϋτον έχθρά...

— Ο ταλαίπωρος εκλαιε μετά λυγμών.

— Εκύταξα περιέργως περίξ μου, όπως ιδω την σύντροφον ταύτην, την τοσοϋτον λατρευομένην.

— Την ζητείτε; με ειπε παρατηρήσας τό βλέμμα μου. Είναι εκεί...

Μοι έδειξεν, εις μίαν γωνίαν, ένα σωρόν άμορφον, τόν όποιον έγω εισερχόμενος εξέλαβον ως θημονίαν παλαιών ένδυμάτων.

— ... Και εις ποίαν κατάστασιν! έπρόσθεσε 'Από έννεα έτών είναι έντελώς παραλυτική... έντελώς... Έν τούτοις εις τό πτωχόν τούτο άνθρώπινον ράκος βλέπω πάντοτε την 'Αναΐς μου, την όποιαν τόσο ηγάπησα... 'Ενίστε την νύκτα άνάπτω την λυχνίαν μου και την βλέπω να κοιμάται, την φιλώ και κλαίω σκεπτόμενος τα όνειρά μας, τα όποια σβυσθήκανε πριν από ημάς... 'Επί τέλους η ζωη έρρεε, και πάλιν, ως έντός τάφου, αλλά περίξ πάντοτε τεμαχίου άρτου... Τό διεθνές σωματεϊον των αρχαίων αποχρωστικων ζωγράφων μοι έδιδε κάτι τι, αλλά χθές τό πρωί έμαθον ότι τό σωματεϊον διελύθη* ίσως ένεκεν έλλείψεως μελών... Είμεθα όλοι τόσο γέροι! Και ιδού, και ιδού τότε τό εισόδημά μου αφηνιδίως εκπνέον και ημεϊς μετ' αϋτου* και όταν τελειώσουν αι μικράι μου οικονομίαι, καμμά πενηνταριά φράγκα, τα όποια ηδυνήθη να μαζεύσω 'ς αϋτήν μας μέσα την πτωχεία... θα μάς φιλοξενήσουν... θα μάς χωρίσουν... θα μάς θάψουν... Και πόσον ηγήθη ην να αποθάνω ησυχος εις τό πλευρό της!... Και ειξεύρετε, έννοει όλα... και έννοειτε πόσον θα είναι, όταν ιθα μάς χωρίσουν, τρομερά, πόσον θα είναι τρομερά η άφρονος θλίψις της!... Αισθάνομαι πρό τινος θλίψις, τας όποιας ο'δέποτε έδοκίμασα. 'Εάν θα ητο δυνατόν τουλάχιστον να αποθάνω πριν μάς χωρίσουν!... ίσως θα είναι ολιγώτερον σκληρόν!...

— 'Οχι δά, μη λέγετε άνοησίας, σας παρακαλώ! εκραύγασα βαθύτατα συγκινηθείς.

Και επειδή ένα αναφιλητό ητο έτοιμον να ακολουθήση τούς λόγους μου, ειώπησα και έφυγα με μίαν βαρεία θλίψιν εις την ψυχήν μου.

Είχον αποφασίσει να βοηθήσω όσον θα ηδυνάμην τας δύο ταύτας δυστυχεις ύπαρξεις, και έχω δριμυτάτας τύψεις συνειδότος, ότι άπεμακρύνθη τότε, χωρίς να ρίψω επί τσαύτης δυστυχίας τό βάλαμον της υπερτάτης ταύτης έλπίδος.

Έπεστρεψα εις την οικίαν μου, η θλίψις μου όμως ηξήθη και παρεμορφώθη τοσοϋτον, ώστε με ημποδίσεν επί πολλάς ημέρας από του να επισκεφθώ την πτωχήν εκείνην καλύβην.

— Αμφιβάλλω εάν θα υπάρχη εις τόν κόσμον τουτον γραφίς ικανή, να σας περιγράψη τό θέαμα, όπερ με έπερίμενεν εκεί, ως και την θλίψιν, ην εκ του θεάματος εκείνου ησθάνθη.

— Η θύρα ητο κλεισμένη μόνον με την κλειδαριά, άνοιγω και εισέρχομαι. Τρομερά άποφορά πτώματος μου έπιξε τόν λάργγα και μου έτάραξε την καρδίαν. Αισθάνομαι ακόμη την άποφοράν εκείνην, θα την αισθάνομαι πάντοτε, διότι είναι προσκε-

κολλημένη εις την ψυχήν μου, με την άνάμνησιν της άλησμονήτου εκείνης περιστάσεως.

Λέγω, καλημέρα, και δέν λαμβάνω οϋδεμίαν άπάντησιν. Θα έβγήκε έξω, έσκέφθη, και ητοιμαζόμην να εξέλθω, ότε αφνης, οι όφθαλμοί μου έπεσαν προς τό μέρος όπου η προσφιλής του 'Αναΐς εκοιμάτο* αι τρίχες μου ηνορθώθησαν και μία φωνή επέταξεν από τα χείλη μου.

— Οι όφθαλμοί μου, συνειθίσαντες εις τό σκότος, διεκρίναν καθαρώς ηδη την κεφαλήν του γέροντος, ώχράν, με μεγάλας που και που κυανθές κηλίδας. Δέν έτόλμησα να κάμω βήμα. Έκατίλαβα ότι ητο νεκρός. Οι όλάνοικτοι και άπλανεϊς όφθαλμοί του, δέν ειχον οϋδεμίαν επίγειον εκφρασιν.

— Έν μοναδικόν φαινόμενον συνέβη τότε εις έμε: 'Η φρίκη, ητις με ειχεν απολιθώσει, μοι έδωκεν άπίστευτον θάρρος. Προχωρώ προς τόν άμορφον τούτον νεκρόν, τόν κινώ ηρέμα, χωρίς να γνωρίζω διατί, σάν να εκοιμάτο και ηθελα να τόν έξυπνήσω. Τό άποτρόπαιον του θανάτου ψύχος, ημόνη εκφρασις, ην εχομεν του αιώνιου οϋδενός, μου επάγωσε τα ιηλα των δακτύλων, μου επάγωσε την ψυχήν.

— Έσηκώθηκα άποτόμως, τα δόντια μου έτρεμον. Παρετήρησα την δαγγερογραφίαν της επιχαρίως μειδιάσεως Μιμι-Πενσών, προς πάσαν έλλίδα της ζωής. 'Α! ναί, εκείνη! Που είναι εκείνη λοιπόν; Δέν την ειδον και όμως τό μέρος αϋτό ακριβώς, ητο εκείνο, τό όποτον μου έδειξε προχθές ο γέρον.

— Έκυνη και πάλιν, και πάλιν σκοτοδίνη με κατέλαβε. Τοσοϋτον η άποφορά και η θρα του άποσυνθετημένου εκείνου προσώπου ητο άπαισία.

— Ένόμισα ότι με εκτύπησαν εις τό μέσον του στήθους, με την τρομεροτέραν αιχμήν. Ένόμισα ότι ο άπαισιώτερος δαίμων της κολάσεως, έμπηξε εις τας σάρκας μου τούς φοβερούς ονυχάς του.

— Εκείνη εύρίσκειτο υπό τό άποσυνθετούμενον πτώμα του συντρόφου της ζωής της. 'Εξη ακόμη Με εκύταξε.

— Αμφιβάλλω αν ο εφιάλτης, τόν όποτον ύφανε τό δαιμόνιον πνεϋμα του Σαικσπήρου έν τη ψυχη της Μακβέθ, η αν καμμία εκ των αρχαίων τραγωδιών, έχυσε τσαϋτην θλίψιν εις την ψυχήν ανθρωπίνης ύπαρξεως, όσην ησθάνθη ενω έπί τη θεά της πτωχής παραλυτικής, ητις έμεινε ζωντανή τόσος ημέρας, υπό τό προσφιλέσ έν άποσυνθεσει πτώμα.

— Τί θα ησθάνετο άρα γε η ύπαρξις αϋτη, η τοσοϋτον κρουραγηθείσα, και ητις απέθνησκεν ηρέμα-ηρέμα και αϋτή;

— Μετά μικρόν προσεπάθησα να επαναφέρω την ισορροπίαν του πνευμάτος μου, και ίνα βεβαιωθώ ότι δέν έπλανώμην, προσεπάθησα μετά ψυχραιμίας να εξακριβώσω τό δράμα. Μερικά τρόφιμα, έν μεγάλο ψωμί, αυγά, τυρί, νερό, ύπηρεχον πλησίον της παραλυτικής, ητις ηδύνατο να μεταχειρισθη ολίγον την δεξιάν της.

— Εκ τούτον συνεπέρανα ότι ο γέρον προσεβλήθη υπό τινος ασθενείας και ότι κατεκλίθη πλησίον της άληθώς λατρευτής του, και ότι έθεσεν εκεί όλα τα τρόφιμα εκείνα, ώστε αν η κατάστασις του δεινωθη να εχη εκείνη ζωοτροφία, ότι η κατάστασις του εδεινώθη, ότι ένηγκαλισθη με τούς βραχιόνάς του την 'Αναΐς του και ότι εξεψύχησεν ασπασζόμενος εκείνην, την όποιαν τοσοϋτον ηγάπησεν...

— Ο τρόμος με κατέλαβε και πάλιν. Πρό του προσώπου εκείνου του πτώματος, πρό των μισοσβυμένων εκείνων όφθαλμών, οίτινες με εκύταζον άκαταπαύστως!... Έρρίφθην εκτός, έτρεξα διά μέσου των άγρών εκείνων, έξω φρενών, τρολλός, άπαίσιος την όψιν, κραυγάζων βοήθειαν με άπηλιτισμένη φωνήν, ώστε ητο ανάγκη να τρέξουν προς πρόληψιν τρομεροϋ κινδύνου.

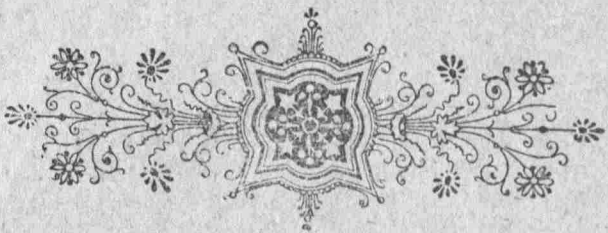
— Προσεβλήθη υπό τυφοειδοϋς πυρετου, όστις έτρόμαξεν όλους τούς συγγενεις μου.

— Ηδη έθεραπεύθη τελείως.

— Οϋδέν πλέον ύπολείπεται εκ της άθλιότητος εκείνης, την όποιαν χιμαίρα χρυση κατηύγασε διά του φωτοστεφάνου αϋτης επί ολόκληρον εξηκονταεταίαν και της όποιας τοσοϋτον μοιραίος ύπηρεξεν ο έπίλογος αϋτης.

— Η δυστυχής ημιθανής, ητις ηγωνία υπό τό προσφιλέσ πτώμα πολλάς ημέρας, μετέβη σχεδόν άμέσως εις συνάντησιν επάνω εκεί. Ένομίσαμεν, αλλά θα ητο άνάνθρωπον τη άληθεία εάν τις την ημποδίξε να αποθάνη, τελείως ηδη, ότι η καταραζόμενη αϋτης καρδία δέν θα ειχε πλέον δύναμιν να πάλλη και να κτυπή.

— Έχω την δαγγερογραφίαν της, την κρύτω ώστε ητο άνάμνησις προσφιλοϋ παρελθόντος. Οϋδεις με επισκέπτεται χωρίς να θαυμάση την ώραιαν ταύτην Μιμι-Πενσών, ητις μειδιά τοσοϋτον επιχαρίτως προς πάσαν έλλίδα της ζωής.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ! ΚΟΙΝΩΝΙΑ!...

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος).

Οἱ γονεῖς τῆς ὥραίας Ἀτιθίδος ἦσαν καταγεγοητευμένοι ἐκ τῆς ἐκλογῆς τοῦ γαμβροῦ, οἱ δὲ τοῦ νέου ἐκ τῆς νύμφης, καὶ τὰ πάντα ἔβαινον ὁμαλῶς καὶ λίαν εὐαρέστως.

Καὶ ὠρίσθη ὁ χρόνος τῆς στέψεως. Καὶ ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι μεγαλοπρεπέστατοι, προσηνέχθησαν τοῖς νεονύμφοις δῶρα ἡγεμονικά, καὶ βροχηδὸν κατεχύθησαν αἱ πρὸς εὐημερίαν τῶν οὕτως ἁρμονικῶς συζευγνυμένων εὐχαί. . .

Δὲν δύναται ν' ἀποσιωπηθῆ ὅτι τὴν καρδίαν πολλῶν φίλων ἔδακνε κρύφιος πόνος ἐπὶ τῇ λαμπρῇ ἐπιτυχίᾳ ἀμφοτέρων, πάντες δὲ ἠσθάνοντο διαπεραστικὸν τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων, τῶν κατεσπαρμένων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, δι' ἧς διήρχετο τὸ νέον ζεύγος. Οὐδεὶς, οὐδεὶς ὑπόπτευε τὴν ὑπὸ τὸ ἀνθόσπαρτον ἔδαφος ἐνεδρεύουσαν ἔχιδναν. . . Οἱ πάντες ἀπέβλεπον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ εἰς τὸ ὁρώμενον, οὐδεὶς δ' εἶχε τὴν δύναμιν νὰ διεισδύσῃ βαθύτερον καὶ ἐρευνήσῃ τὸ ἀόρατον. . . Ἀλλὰ πάντων μάλιστα οὐδὲν νεφύδιον ἀνά τὸν ὁρίζοντα διέβλεπεν ὁ ἀγαθὸς νέος. Καὶ δικαίως τί ἔλειπεν ἐκ τοῦ ὅλου παρόντος, ὥστε νὰ μὴ ἐθεώρῃ ἑαυτὸν καθ' ὀλοκληρίαν εὐτυχῆ; Νεότης καὶ κάλλος ἀμφοτέρωθεν, ἀνατροφή, εὐμάρεια, ἔρως, ἀναπτυχθεὶς κατὰ τὸν χρόνον τῆς μνηστείας, εὐχαὶ γονέων, συγγενῶν, φίλων, τὰ πάντα, τὰ πάντα συνέτρεχον ὅπως πράγματι θεωρῶνται μακάριοι. . .

Καὶ ὅμως ἐν τῷ θερμῷ κόλπῳ τοῦ ἀρτιπαγοῦς συζυγικοῦ βίου ἐλέπρωτο νὰ ἀφυπνισθῆ ἢ τέως νεναρκαμένη ἔχιδνα τῆς Διαφθορᾶς· δὲν παρέρχονται δὲ πολλοὶ χρόνοι καὶ ἡ ἀθῶα Ἀρσακειὰς δὲν ἀρκεῖται πλέον εἰς τὸν ἔρωτα καὶ τὴν εἰλικρινῆ καὶ ἄδολον στοργὴν τοῦ νομίμου συζύγου, ἀλλ' ἐπιδιώκει, ἀσφαλῶς ἤδη, γενομένη σύζυγος ἐντίμου ἀνδρὸς καὶ φέρουσα τὸ ἄσπιλον ὄνομα τῆς νέας οἰκογενείας αὐτῆς, νέας συγκινήσεις, νέους ἔρωτας, νέους κατακτητικὸς θριάμβους. Τὰ γεννηθέντα δύο τέκνα, αὐξάνοντα κατὰ τὴν ἡλικίαν, πληροῦσι τὴν οἰκογένειαν καὶ τὸ πλουσιώτατον ἐν τῇ ὁδῷ «Νίκης» καὶ «Ξενοφώντος» μέγαρον διὰ τῶν χαριεστάτων φωνῶν καὶ παιγνιδίων των, ἢ δ' εὐτυχία φαίνεται συμπληρωμένη διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας. . . Ἀλλ' εἶναι αἰωνία ἡ ἀλήθεια ὅτι «πᾶν ὅ,τι λάμπει δὲν εἶναι χρυσοῦς». Ἡ νεαρὰ σύζυγος καὶ μήτηρ, μεθυσθεῖσα ἐκ τοῦ ἀρώματος τῆς στοργῆς τῶν τέκνων καὶ τοῦ συζύγου, λησμονήσασα καὶ γονεῖς καὶ κοινωνίαν καὶ καθήκοντα οἰκογενειακά, ἐρρίφθη ἀκράτητος, ὡς μαινομένη Βάκχη, εἰς εὐρεσιν ἐρωτικῶν περιπετειῶν, εἰς συγκινήσεις ἀθεμίτους. Τὸ σκάνδαλον, ὑποκώφως κατ' ἀρχὰς ψιθυριζόμενον, μεγαλοφώνως εἶτα καὶ ἀνεμιμένως διαλαλούμενον, ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν στενῶν φίλων, τῶν συγγενῶν, αὐτῶν τῶν δυστυχῶν γονέων, οἵτινες ἐρρίγουν σύσσωμοι ἐπὶ τῇ ἐπικρεμασμένῃ ἀνυπολόγιστῳ συμφορᾷ.

Τί θὰ συνέβαινε, ἂν ὁ ὀσημέραι αὐξάνων θόρυβος ἔφθανε καὶ μέχρι τῶν ὠτῶν τοῦ φιλοτίμου καὶ ἐναρέτου συζύγου; Ναὶ μὲν ὁ ἀνὴρ ἦτο ἡμερος καὶ γλυκύτατος πρὸς πάντας, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν ἐρατεινὴν σύντροφον τοῦ βίου, ἀλλ' ἀκριβῶς οἱ τοιοῦτοι χαρακτῆρες ἀποθηριοῦνται, ὅταν αἰσθανθῶσι τὸ στίγμα τῆς ἀτιμίας ἐγκολαπτόμενον ἐπὶ τοῦ ἀγνοῦ μετώπου αὐτῶν. . . Συνεβούλευσαν, ὑπέδειξαν τὸν φοβερὸν κρημνόν, πρὸς ὃν κατηυθύνετο, ἠπειλήσαν, ἔκλαυσαν. Ὁφελος οὐδέν.

Ἀρειμάνιος ἀξιωματικὸς δὲν ἐβράδυνε νὰ κατακτήσῃ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τὴν εὐάλωτον ψυχὴν τῆς γυναικὸς καὶ ἡ ἀθλία σύζυγος καὶ μήτηρ, ἀναιδῶς ἤδη καὶ ἀναφανδὸν παρεδίδετο εἰς τὰς περιπτώξεις τοῦ ἀέργου ἔραστοῦ. Τέλος, ὡς προεβλέπετο, ἀνανήφει καὶ ὁ σύζυγος καὶ μετὰ φρίκης βλέπει συντελεσθεῖσαν τὴν καταστροφὴν καὶ εἰς ἐρείπια μεταβληθεῖσαν τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ αἰφνιδίως ἐπιπεσόντος κακοῦ δαίμονος. Ἡ Συμφορὰ ὀρθοῦται πάνοπλος, ἀποδιώκεται ἡ Γαλήνη εἰς τὸ διηνεκές, ἐξορίζεται ὁ Ὑπνος καὶ τὸ Ἄλγος δάκνει θανασίμως τὴν ψυχὴν. Ἡ Ἀναίδεια ἐμφωλεύει ἐν τῷ προσώπῳ καὶ τῇ ψυχῇ τῆς γυναικὸς, καὶ ἡ μήτηρ μεταβάλλεται εἰς Μέγαιραν. Ἡ Ἔρις ὀξύνει τοὺς γαμβροὺς ὄνυχας, καὶ τὰ χεῖλη, τὰ πεπλασμένα εἰς φίλημα γλυκὴ συζυγικὸν καὶ πατρικόν, ἐμβάπτονται εἰς τὸν ἴον τῆς Ὑβρεως καὶ τρίβει ἐξ ἀγαλλιᾶσεως ἀσρήτου τὰς χεῖρας ὁ Σατάν! Καὶ τίθεται τὸ κορύφωμα εἰς τὴν ἀτιμίαν: τὸ λυσσαλέον θῆλυ, καταπνίγον πᾶν ἱερὸν ἐν ἑαυτῷ αἶσθημα, ἐγκαταλείπει γονεῖς γεγηρακότας, σύζυγον ἀτιμασθέντα καὶ τέκνα ἀθῶα καὶ δραπετεύει μετὰ τοῦ ἔραστοῦ ἐκ τῆς συζυγικῆς ἐστίας. Τῆς προικὸς τὰ ἑκατομμύρια οὐδ' ὀλίγων λεπτῶν ἄνεσιν δύνανται νὰ προσπορίσωσιν εἰς τὸν ἀτυχῆ σύζυγον καὶ πατέρα. . . Διὰ παντὸς ὁ Ὀλεθρὸς ἐγκατέστη ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ οὐδέν, οὐδ' αὐτὸ τὸ νύκτον φίλτρον, εἶναι ἱκανὸν νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἀποπτᾶσαν γαλήνην ἢ νὰ κατευνάσῃ ὅπως δῆποτε τὴν ἀπροσδοκῆτως ἐκραγεῖσαν θύελλαν. Πάντες οἱ συγγενεῖς, καὶ πρῶτοι μετὰ αὐτῶν οἱ τλήμονες γονεῖς τοῦ θήλεος, ὑπολογίζοντες τὸ φοικτὸν βράραθρον, τὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Κοινωνίας διανοιγόν, ἀγωνίζονται, προσπαθοῦσιν, ὑπερανθρώπους καταβάλλουσι μόχθους, ὅπως ἐπαναγάγῃ τὴν διασαλευθεῖσαν ἡρεμίαν. Οἱ φίλοι τοῦ δικηγόρου, οἱ εἰλικρινῶς συμπαθοῦντες αὐτῷ, προσάγουσι μυρία ἐπὶ μυριοῖς γνωστὰ καὶ ἄγνωστα παραδείγματα τοιοῦτων ἀτυχῶν συμβεβηκότων, ὃν βοίθει ἡ Κοινωνία, καὶ παντοιοτρόπως ἀγωνίζονται νὰ μετριάσωσι τὸ ἄλγος καὶ τὴν πικρίαν τοῦ δυστήνου συζύγου καὶ πατρὸς. Ἐξορκίζουσιν αὐτὸν νὰ δεῖξῃ σθένος ψυχῆς χάριν τῶν τέκνων του, ἄπερ εἰς οὐδὲν βεβαίως πταίωσιν ὡς ἐκ τῆς διεφθαρμένης διαγωγῆς τῆς μητρὸς, γίνονται δὲ ἀδίκως θύματα. . .

Αἱ συμβουλαὶ καὶ παραμυθίαι τῶν οικείων καὶ φίλων, ψυχροτέρα ἀληθῶς σκέψις περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν τέκνων, ἔπεισαν τὸν ἀτυχῆσαντα σύζυγον καὶ ἐκλόνησαν τὸ ἀνένδοτον αὐτοῦ. Ἡ συγγνώμη ἐδόθη πλήρης, ἐπιστεῦθη ὅτι τὸ σκάνδαλον ἀπεσοβήθη καὶ ἐπανῆλθεν ἡ οἰκογένεια ἀπὸ τοῦ δεινοῦ σάλου εἰς τὴν προτέραν ποθητὴν γαλήνην, περιχαρεῖς δ' οἱ περὶ αὐτοὺς συγγενεῖς καὶ φίλοι ἐδόξαζον τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἐπελθούσῃ διαλλαγῇ.

Ἀτυχῶς ὅμως τὸ κακὸν ὑπόυλος ὑπέβασκε, δὲν εἶχε δ' ἐκκριθῆ καθ' ὀλοκληρίαν. Τὸ «φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ράδιον»

προφανῶς ἐλέχθη κατὰ σχῆμα λιτότητος· ὀρθότερον καὶ συμφωνότερον τῇ καθ' ἡμέραν πείρᾳ θὰ ἦτο ἂν ἐν τῇ ρήτρᾳ ἐφέρετο «ἀδύνατον» ἀντὶ τοῦ «οὐ ράδιον». Τῷ ὄντι, πάντες οἱ ἀληθεῖς φίλοι ἀμφοτέρων τῶν οἰκογενειῶν ἔχαιρον ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ λήξει τοῦ δυστυχήματος, πεπεισμένοι ὅτι μετὰ τὰ θλιβερὰ γεγονότα οὐδ' ἀνάμνησις τοῦ ἀπειληθέντος κακοῦ σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ὑφίστατο· ἐπίστευσαν δ' εἰλικρινῶς ὅτι ἡ Μετάνοια ὀριστικῶς θὰ ἐγκαθίστατο ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἐκπεσούσης γυναικὸς, ὁ δὲ πανδαμάτωρ χρόνος θὰ ἐπούλου τὸ τραῦμα ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ δεινῶς πληγέντος ἀνδρὸς. Οὕτω δὲ ἐνομίσθη ὅτι θὰ ἔληγον αἰσιῶς τὰ πάντα, ἀφ' οὔ, κατὰ τὸν Οὐγγῶ, «τὸ ἁμαρτάνειν μὲν ἔστιν ἀνθρώπινον, ἀλλὰ τὸ μετανοεῖν θεῖον». Τὰ πράγματα ὅμως ἐβάδισαν ἄλλην, τὴν ἀπαραίτητον, ὁδόν: Ἡ ἐπ' ὀλίγον ὑπνώσασα Ἀσελγεία ἤρξατο αὐθις κατὰ μικρὸν ἀφυπνιζομένη ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γυναικὸς, καί, ἵνα κερδήσῃ, φαίνεται, τὸν ἐν τῷ μεταξύ ἀκάρπως διαορυνέντα χρόνον, λυσσαλέως ἐπετέθη κατὰ τῶν ἀνδρῶν, ρίπτουσα ἀδηφάγα τὰ βλέμματα εἰς αὐτούς. Εἶναι δὲ ὅλως περιττὸν νὰ λεχθῆ ὅτι δὲν ἐβράδυνε νὰ εὖρη ὁμόφρονος ἐν τῷ σωρῷ τῶν ἀνδρῶν καὶ νῦν ἀρχεται ἡ φοικώδης τραγωδία, καταλήγουσα εἰς τὴν παντελῆ καὶ ἐκ θεμελίων ἀνατροπὴν τῆς ὅλης τέως εὐδαίμονος καὶ μακαριστῆς ὑπὸ τῶν πολλῶν θεωρουμένης οἰκογενείας.

Ἡ ὑπὸ πάντων διαρκῆς νομισθεῖσα καὶ πιστευθεῖσα εἰρήνη ἦτο ἀπλῶς μόνον, φαίνεται, ἀνοκωχῆ, διότι ὀλεθρία μάχη ἐμελλε μετ' οὐ πολὺ νὰ συναφθῆ μετὰ τοῦ «εὐ ἡρμοσμένου» ζεύγους λυσσαδεστέρα καὶ ἀγριωτέρα ἢ τὸ πρίν. Μικρολογίαι ἀσήμαντοι, λέξεις διαφορούμεναι καὶ δηκτικαί, ἐξακοντιζόμεναι ἀμοιβαίως ἐν τῇ ἀρχῇ ὡς ἀκροβολισμοί, δορυμύτεροι κατόπιν, ἀνυπόφοροι ἔπειτα, ὑπέσκαψαν βαθμηδὸν τὰ σαθρὰ θεμέλια τῆς μόλις ἐπιτευχθείσης διαλλαγῆς καὶ συμβιώσεως, τὸ δὲ μῖσος, ὑποτροπιάσαν, εἰσώρησεν αὐθις εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἄσπονδον καὶ ὀριστικῶς ἐγκαθιδρύθη αὐτόθι.

Ἡ γυνὴ καὶ πάλιν ἠσθάνθη ἐν ἑαυτῇ νυγμοὺς ἀπολαύσεως, ἀναγεννώμενον τὸ ἐρωτικὸν πρὸς ξένους ἀνδρας πάθος καὶ μετὰ μείζονος ἢ πρότερον θράσους ἐπεδίωκεν ἤδη τὰς μυστικὰς συνεντεύξεις καὶ τὰς ἀθεμίτους ἡδονάς. Ἡ κατάστασις ἦτο πλέον ἀνοικονόμητος. Οὐδὲν ἴσχυσε πρὸς συγκράτησιν τῆς ἐκμανείσης Ἀσελγείας. Τὸ πρὸ τῶν ποδῶν τῆς γυναικὸς ἀνοιγόν βράραθρον καθίστατο ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἀποτομώτερον, ὀλισθηρότερον, ἢ δὲ εἰς αὐτὸ κατακρήμνισις ἀφευκτος.

Καὶ ἤδη εὐρισκόμεθα εἰς τὸ φοικτὸν τέρμα, ὅπερ πείσμων ἐν τῇ κακίᾳ ἐμμονῇ τῆς γυναικὸς ἀμετακλήτως παρεοκείασε. Τῇ 7ῃ ὥρᾳ μ. μ. τῆς 8 Αὐγούστου 1910 ὁ σύζυγος ἐπέστρεψεν ἐκ μακροῦ ἀνά τὴν ἐξοχὴν περιπάτου μετὰ τοῦ πενθεροῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ὁ πενθερὸς ἔμεινε ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ γαμβροῦ, οὗτος δ' ἀνῆλθεν εἰς τὸν συζυγικὸν θάλαμον καὶ ἐκλείσεν ὀπισθεν αὐτοῦ τὴν θύραν. Τί ἐν αὐτῷ ἐλέχθη, τίνες δοιμείαι ἐκφράσεις μετὰ τῶν συζύγων ἀντηλλάγησαν οὐδεὶς ἀκούσας γινώσκει· πάντως ὅμως ἐξεσφενδονήσθησαν βαρούταται φράσεις, ἐν αἷς λέγεται ὅτι ἡ γυνὴ ἐξηκόντισεν εἰς τὸν σύζυγον μετὰ λύσεως τὴν φράσιν:

— Θὰ τὸν πάρω 'ς τὸ πείσμα σου κι' ὅ,τι γείνη ἄς γείνη!

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι φωναὶ ὀξεῖαι ὄλονεν

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Π. ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ

Μακαριστός πρεσβύτερος, περιβαλλόμενος υπό φιλοστόργων υιών και νυμφών, παρέδωκε την παρ. Τρίτην εν Φαναρίω τὸ πνεῦμα, ὁ Παναγιώτης Π. Σπανούδης, πατὴρ τοῦ διευθυντοῦ τῆς «Προόδου» κ. Κ. Σπανούδη, τοῦ κ. Μιχ. Σπανούδη, διαχειριστοῦ τῆς αὐτῆς ἑφημερίδος, τοῦ ἱατροῦ κ. Ἀλεξ. Σπανούδη καὶ τοῦ μηχανικοῦ κ. Ὑπατίου Σπανούδη.

Ὁ μεταστάς ὑπῆρξε τύπος καὶ ὑπογραμμὸς ἀληθοῦς οἰκογενειάρχου καὶ φιλοπάτριδος ἀνδρός, μεταδούς τὰς σπανίας αὐτοῦ ἀρετὰς καὶ εἰς τὰ εὐδοκίμως ἐν τῇ κοινωνίᾳ δρῶντα τέκνα του, ἅτινα καὶ συλλυπούμεθα ἀπὸ καρδίας ἐπὶ τῇ πληξάσῃ αὐτὰ συμφορᾷ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι.— Δύο εὐγενεῖς ὑπάρξεις, ὁ κύριος Ν. Ἀπέργης, ἱατρός, καὶ ἡ δεσποινὶς Μαρίνα, θυγάτηρ τοῦ γνωστοῦ ἱατροῦ κ. Τηλεμάχου καὶ ἀδελφῆ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ «Νέου Πνεύματος» κ. Ν. Παπαδημητρίου, συνεδέθησαν διὰ τῶν τοῦ ὕμεναίου δεσμῶν τὴν παρελθ. Κυριακὴν ἐν Μακροχωρίῳ ὑπὸ τὰς εὐχὰς πολλῶν συγγενῶν καὶ φίλων. Ἀνθόσπαρτος ἄς εἶναι ὁ συζυγικὸς αὐτῶν βίος.

ΑΣΤΕΙΑ

Ὁ πατὴρ διὰ τὴν δοκιμάσῃ τὰς εἰς τὴν γραμματικὴν προόδους τοῦ υἱοῦ του, τὸν ἐρωτᾷ :
 — Τί μέρος λόγου εἶναι τὸ ὄν ;
 — Ὄνομα οὐσιαστικόν.
 — Καὶ ποίου γένους ;
 — Μά, πατέρα, ἀκόμη τὸ γένος του δὲν εἶναι γνωστόν. Μπορεῖ νὰ βγῆ πετεινός, μπορεῖ νὰ βγῆ καὶ ὄρνιθα !

Ἀθηνᾶ Ἀναστασιάδου

Μαθητὴς τις φέρεται ἐνώπιον τοῦ διδασκάλου του, διότι ἐφωράθη κλέπτων πρᾶγμα τι.
 Ὁ διδάσκαλος αὐστηρῶς : — Δὲν ξέρεις, παιδί μου, ὅτι ἡ κλοπὴ εἶναι κάκιστον πρᾶγμα ; Ἄν κανεὶς σοῦ ἐκλεπτε τὸ καπέλλο σου, τί θὰ ἔλεγες ; (Σιωπῆ). Λέγε τί θὰ ἔκαμνες ἂν σοῦ ἐκλεπτε κανεὶς τὸ καπέλλο σου ;
 Ὁ μαθητὴς κλαίων : — Θὰ ἔλεγα τοῦ πατέρα μου νὰ μὲ πάρῃ ἄλλο καπέλλο !

Κύριός τις μετὰ τῆς συζύγου του πρόκειται νὰ διέλθωσι ξυλίνην σαθρὰν γέφυραν ἄνω βαθέος ποταμοῦ :
 — Πέρασε πρῶτα σύ, γυναῖκα, νὰ ἰδῶ ἂν βαστᾷ τὸ γεφύρι.

Δαρδανέλλια.

T. A. N.

ΘΕΑΜΑΤΑ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΒΑΡΙΕΤΕ. — Ἐξακολουθοῦν αἱ παραστάσεις τοῦ θιάσου Κοτοπούλη-Λεπενιώτη. Μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας ἐπαίχθησαν ὁ «Ἀντίπαλος» καὶ ἡ «Ζωζέτα» καὶ ἄλλαι ὠραῖαι παραστάσεις, καθ' ἃς κόσμος ἐκλεκτῶς συγκεντροῦται πάντοτε.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ. — Νέαι ὠραῖαι ταινίαι ἐπικαίρων γεγονότων καὶ θαυμασιῶν δραματικῶν σκηνῶν ἐφθασαν. Συνεχεῖς παραστάσεις ἀπὸ τῆς 2 μ.μ. μέχρι τῆς 11 π.μ..

ΕΥΘΥΜΟΣ ΣΤΗΛΗ

ΑΠ' ΕΔΩ ΚΙ' ΑΠ' ΕΚΕΙ

Διατρέχομεν τὴν ἐποχὴν τῶν μουσικῶν συναυλιῶν καὶ θεατρικῶν παραστάσεων· ὅλα τὰ θέατρα ἔχουν καὶ τοὺς θιάσους των καὶ μάλιστα πολὺ καλὰ κατηρτισμένους.

Μεταξὺ τῶν θιάσων, οἱ ὁποῖοι δίδουν τὰς μᾶλλον πολυκρότους παραστάσεις, εἶναι καὶ ὁ θιάσος Χακῆ - Ταλαάτ καὶ Συντροφίας εἰς τὸ θέατρον τοῦ Σαλῆ Παζαρίου.

Καθ' ὅλην τὴν διαρρέυσαν ἑβδομάδα ἐπαίχθησαν πολλὰ ὠραῖα ἔργα, τὰ ὁποῖα καὶ θὰ ἐπαναληφθοῦν κατὰ γενικὴν ἀναζήτησιν· οὕτω τὸ σημερινὸν πρόγραμμα ἔχει τὸ ἐξῆς· Ὁ γνωστός θιάσος ἀπόψε θὰ δώσῃ τὸ πολυκρότον ἔργον «Μαλλιά - Κουβάρια», εἰς πρᾶξιν καμμίαν καὶ εἰς σκηναὶς ἐκτροπούς.

Ὁ κωμικὸς τοῦ θιάσου τούτου, κατὰ τὸ πρόγραμμα πάντοτε, Ταλαάτ, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ συναδέλφου του Μπουσίου, θὰ παίξουν μίαν θαυμασίαν δυωδίαν. Ἡ εἴσοδος ἀπαγορεύεται εἰς τὰς κυρίας.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως θὰ ψαλῆ ὕμνος πρὸς τὴν συναδέλφωσιν τῶν ἐθνοτήτων, συνοδευόμενος ὑπὸ διαφόρων φωνικῶν ὀργάνων.

Ὅσοι μετέβησαν εἰς τὰς παραστάσεις ἔμειναν πολὺ ἐνθουσιασμένοι τόσο ἐκ τῆς ὑποκρισίας τῶν ὑποκριτῶν, ὅσον καὶ ἐκ τῆς ἀβραῆς φρασεολογίας. Λέγεται μάλιστα ὅτι πολλοὶ ἐκ τῆς ἀνωτάτης κοινωνίας τῶν χαμάληδων καὶ καϊκσιδων ἔλαβον καρνὲ δ' ἀμπονεμάν, διὰ νὰ πάρουν μαθήματα ἀβροφροσύνης.

Φαίνεται δ' ὅτι τὰ μαθήματα αὐτὰ εἶναι πολὺ συντελεστικά πρὸς ἐξημέρωσιν τῶν ἠθῶν, διότι ἀπὸ ἑβδομάδος παρατηρεῖται μία κοινοβουλευτικὴ μεταβολὴ style εἰς ὅλους τοὺς καυγάδες των.

Καὶ ἐν χαρακτηριστικόν :
 Δύο βαρκάρηδες μεθύσμενοι ἐμάλωναν εἰς ἓνα καπηλειὸ καὶ ὁ ταβερνάρης ἐπεμβαίνων :
 — Σοπαῦτε, βρὲ εὐλογημένοι, γιὰ Βουλὴ ἐπήρατε τὸ μαγαζὶ μου ;

ΤΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙ

τραχυνόμενοι διεπέρων ἤδη τοὺς τοίχους τοῦ θαλάμου καὶ ἀπειλητικαὶ κραυγαὶ ἀνεστάτουσαν τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ τοὺς γείτονας, πρώτη δὲ ἀνῆλθεν ἡ μάγειρος, ἥτις καὶ πλησιάσασα ἔκρουσε σφοδρότατα τὴν κεκλεισμένην θύραν, ἀλλ' αὕτη ἀτυχῶς δὲν ἠνεόχθη. Ἡ φιλονικία ἐπετείνεται ἀγρίως καὶ αἱ ἀμοιβαῖαι ὕβρεις ὡς συρίζοντες ὄφεις διεσταυροῦντο. Οὐδεὶς τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐγίνωσκε τί νὰ πράξῃ. Πάντες προησθάνοντο ὅτι ἡ ἐκραγεῖσα θύελλα δὲν θὰ παρήρχετο ἄνευ φρικῶδους ἀποτελέσματος, ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἀπειλουμένης καταστροφῆς. . . Ἀδίκως ἐπεκράτησε νὰ νομίζεται ὅτι ἡ φαντασία δύναται νὰ ἐπινοήσῃ τὰ πράγματα πολλῶ ἀνώτερα τῆς πραγματικότητος, ἐν ᾧ τὸ ἀντίθετον ἀληθεύει : Τὴν πραγματικότητα οὐδ' ἡ θρασύτης τῶν φαντασιῶν δύναται νὰ φθάσῃ. . .

Βήματα βαρῆα ἠκούοντο ἔξωθεν τοῦ συζυγικοῦ κοιτῶνος καὶ ὑψοῦντο εἰς τὴν διαπασῶν αἱ λαρυγγώδεις κραυγαὶ τῶν ἐριζόντων καὶ ὁ ὑπόκωφος ποδοβολητὸς τῶν προφανῶς συμπλακέντων καὶ παλαιόντων. Αἴφνης ἀκούεται ἀπαισία πολυκρότου ἐκπυροκρότησις, πεντάκις ἐπαναληφθεῖσα, βιαίως ἀνοίγεται ἡ θύρα καὶ ἀλλόφρων ὄρμᾳ ἔξω τοῦ θαλάμου ὁ Λύδης, κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ πολύκροτον, ἀχνίζον ἔτι, μετ' ἐσχισμένου περιλαιμίου καὶ αἵματοστύκτων ἐνδυμάτων, ἔχων τὴν κεφαλὴν ἀσκεπῆ καὶ τὸ τρίχωμα ἠνωρθωμένον καὶ μετὰ βραγχνῆς φωνῆς κράζων :

— Ἐσκότωσα τὴν γυναῖκά μου ! . . .

Οἱ θεαταὶ τῆς φοβερᾶς σκηνῆς σπεύδουσιν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ εὐρίσκουσι τῷ ὄντι τὴν κυρίαν αἰμόφυρτον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πάραυτα μεταφέρουσιν αὐτὴν εἰς τὸ θεραπευτήριον «Εὐαγγελισμόν», ὅπως παρασχεθῇ αὐτῇ ἡ δυνατὴ βοήθεια, ἐν ᾧ ταυτοχρόνως ὁ συζυγοκτόνος δικηγόρος παραδίδει ἑαυτὸν εἰς τοὺς σπεύσαντας ἀστυνομικούς. . . Ἐπὶ τέσσαρας ὀλοκλήρους φρικῶδους ἀγωνίας ὥρας οἱ δύσμοιροι γονεῖς τῆς γυναικὸς καὶ ἡ ἐπιστήμη πᾶσαν κατέβαλον προσπάθειαν ὅπως συγκρατήσωσιν ἐν τῷ κατεστραμένῳ σαρκίῳ τὴν ἀφιπταμένην ζωὴν, ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσαν. Τὸ θῦμα ἐν μέσῳ τρομερῶν ἀλγηδόνων παραδίδει τὴν ἐσχάτην πνοήν, παρακαλοῦν πάντας ἵνα ἀθώωσιν τὸν φονέα αὐτῆς, ὃν καὶ αὐτὴ ἀπὸ καρδίας συγχωρεῖ. . .

Ὁ Ἀπόστολος Λύδης, προπεφυλακισμένος ἐν τῷ «Παλαιῷ Στρατῶνι», ἐναγωνίως ἀνέμενε τὴν ἐτυμηγορίαν τοῦ δικαστηρίου τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, πρὸ τοῦ ὁποῖου ἐξετυλίχθησαν πᾶσαι αἱ βδελυραὶ λεπτομέρειαι τῆς ἀπαισίας τραγωδίας. . . Καὶ πολλὰ μὲν ἐκ τῶν ἐπεισοδίων καὶ τῶν θλιβερωτάτων λεπτομερειῶν τῆς τραγωδίας ἴσως μετὰ πολὺ καιρὸν λησμονηθῶσιν, ἀλλὰ τίς δύναμις θὰ κατορθώσῃ, ὡς παρὰ τῷ Μάκβεθ, νὰ ἐξαλείψῃ ἐντελῶς τὸ ἀπαισίον παρελθόν — ἐν σχέσει πρὸς τὰ τέκνα — τῶν γονέων ἢ τίς Δούναβις, Νεῖλος, Ἀμαζόνιος, Μισσισιπῆς θὰ δυνηθῇ ν' ἀποπλύνῃ τὸ ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν δυστυχῶν ὄρφανῶν στίγμα ; Τὰ ἀθῶα ταῦτα ὄρφανά, χωρὶς εἰς οὐδὲν τῶν ἀμαρτημάτων τῶν ἰδίων γονέων νὰ ἐνέχωνται, πέπρωται νὰ ἦναι τέκνα μητρὸς ἠτιμασμένης καὶ πατρὸς φονέως ! . . .

ᾠ Κοινωνία ! Κοινωνία !

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

(Διουμένης της αυλαίας βλέπεις πράσινο λειμώνα
κι' εκεί πέρα διακρίνεις κι' εν' άπεραντ' όρνιθώνα
και σε τούτη τη σκηνή
χήνες και φασιανοί,
παπαγάλλοι, πάπιες, κούρακες κι' ένα ξέστρωτο γαϊδοῦρι
παρωδοῦν τῶν βουλευτῶν μας και τῶν ὑπουργῶν τῆ
[μούρη.
'Ο κύρ Μέντιος πρό πάντων με τ' αὐτὰ του τὰ μεγάλα,
ἐκτακτα τὸν ρόλον παίζει τοῦ Τραϊάνου τοῦ κεφάλαι
και γκαρίζων χαριέντως μετὰ μελωδίας τόσης
παρωδεῖ τοῦ σόου Νάλλη τὰς πολὺ γνωστὰς δηλώσεις.
'Αλλ' ὁ ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ ἐξαιρέτης μπαίνει μέσα στήσκηνή
και σπαίρνει τὸ γαϊδοῦρι, σιωποῦν κι' οἱ φασιανοί).

Σ. Εἶναι καιρὸς καιπόσος ποῦ κατὶ παστρικοὶ
πολὺ κρυφομιλοῦνε γιὰ τὴν πολιτικὴ
τῶν κυβερνῶντων τώρα τοὺς οἰακας τοῦ κράτους
κι' ἐμένα σὰν τὸν μπόγια με βλέπουν ἐμπροστάτους.
Θαροῦν πῶς ἐὰν γένουν κι' αὐτοὶ Πρωθυπουργοὶ
σὲ κοπριές ἀκόμα χρυσοῦ θὰ βροῦν πηγὴ.

ΦΑΣΙΑΝΟΣ ποῦ παίζει τὸν ρόλον τοῦ ΤΑΛΑΤΗ :
— Γυρέψανε κι' ἐμένα νὰ με σκαρώσουν κάτι,
καῦμένο, τῆς προάλαις,
ἀλλ' ὅμως μ' ἕνα σκέρτσσο μικρῆς εὐκολιότητος
τοὺς ἔκαμα νὰ πάρουν μετὰ πολλῆς σφοδρότητος
ἠρωϊκὲς φευγάλες.

Σ. Διόλου δὲν μ' ἀρέσουν τὰ ψευτοκομπλιμέντα,
μηδὲ τῶν πετεινῶν μας ἡ μυστικὴ κοιβέντα
κι' ἂν ἔχουνε κανένα παράπονο νὰ ποῦνε
κι' ἐμένα και τοὺς ἄλλους προθύμους θὰ μᾶς βροῦνε
νὰ τοὺς ἀκροασθῶμεν ἐπεικῶς πολὺ,
μὰ τώρα βουβαθῆκαν... κανεὶς τῶν δὲν μιλεῖ.

Μὰ τί νὰ πρωιοκάμω σ' αὐτὴ τὴν πολιτεία,
ὅπου στὸ πόδι λυώνει με τὴν ἀχρηματία
και μόνον προϊόν τῆς ἡ λασπουριά τῆς μένει ;
Ναὶ μὲν προτείνουσι κάποιοι φωστῆρες ἐμπνευσμένοι
νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὴν τόση λαιπουριά μας,
κτίζοντες ἐν σμικρῷ καιρῷ κι' ἐδῶ και στὰ χωριά μας
πιστωτικὸν κατάστημα ποῦ κέρδη νὰ μᾶς φέρῃ,
μὰ και τὴν περιόσεύουσιν τὴν λάσπη μας νὰ πέρῃ.

'Αλλ' ὅμως οἴμοι κι' ὠϊμέ ! σὰν δύσκολο μοῦ φαίνεται
τὸ σχέδιον αὐτὸ
κι' εἶνε, θαρρεῖς γραφτὸ
πῶς ὅποιος ἔχει λασπουριές ἐκεῖνος και θὰ πένεται.

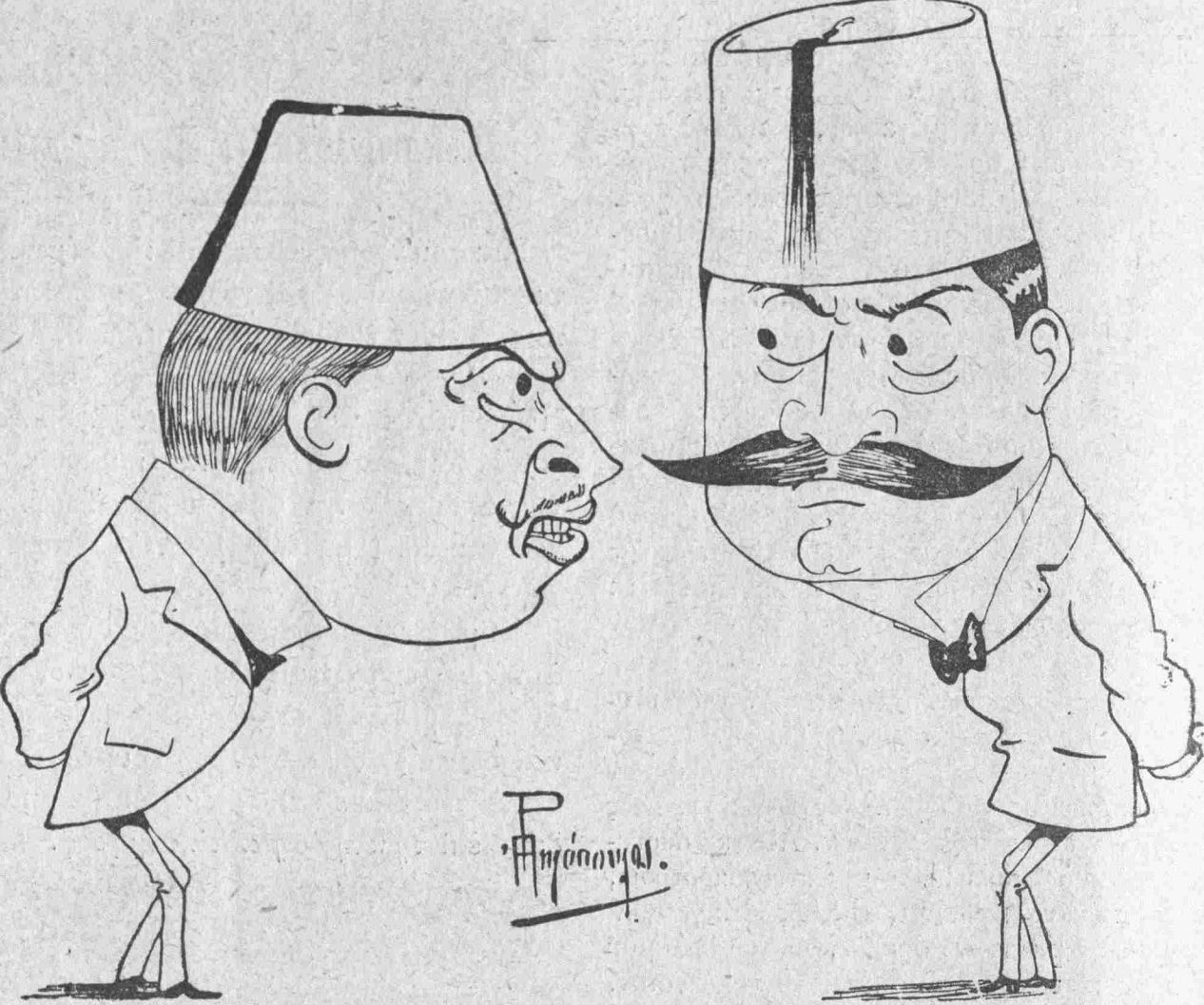
'Εβαρύνθην ἐπὶ τέλους, μὰ τὸν ἅγιο Θεό,
τὸν ἀχάριστο λαὸ
κι' ἰδοὺ τρίβω τὸ μουστάκι και τοὺς ὄνυχάς μου δάκνω
και τὰ δόντια μου τὰ κούφια τὰ σκαλιζῶμ' ἕνα τσάκνο,
κοκορῶ ξεφωνίζω, κι' ὄλ' αὐτὰ τρανὰ σημεῖα
ὅτι θύελλα θὰ σκάσῃ μέσ' στὴν τόση νηνεμία.

'Ἐτσι μοῦρχεται νὰ πάρω τὰ παρτάλια μου μιά' μέρα
νὰ παραιτηθῶ, νὰ πάγω στοῦ διαβόλου τὸν πατέρα,
μὰ κι' αὐτὴν, : αὐτὸς μανθάνω, δὲν τὸν βρίσκεις που-
[θενά,
παρὰ μόνον στῆς Τουρκίας τὰ κουβέρνα τὰ τρανὰ
και γι' αὐτὸ και μόνον μένω
και δεινὰ δεινῶν ἐκ μέρους τῶν πατέρων ὑπομένω.

'Ἐδῶ μένω λοιπὸν χάσκων,
τὴν ὁμόνοιαν διδάσκων
κι' ὄλο φάσκων κι' ἀντιφάσκων
και διαλαλῶ στῆς χήνες, ὅτι π' εἶπει ν' ἀγαπιοῦνται
και κρυφά-κρυφά τῆς δίδω μιά κλωτσιὰ νὰ μὲ θυ-
[μοῦνται.

ΚΟΥΡΚΟΙ
Μερικοὶ φωνάζουν : μπράβο στὴν πολιτικὴ—
τοῦ πρωθυπουργοῦ Χακῆ !

ΦΑΣΙΑΝΟΣ
Καλὰ ποῦ και τὸν Νάλλη
μιά συμφορὰ μεγάλη
τὸν κάμει τὸν καῦμένο σιγῶντα νὰ δακρῶζῃ.
Καλὰ τὴν ἐπιτύχαμε !...
ἀλλῶς θὰ τὸν εἶγαμε
μέσα στοὺς τόσους βόγγους κι' ἐκεῖνον νὰ γκαρίζῃ.

Κοινοβουλευτικὰ καμπαναίληγια.

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

Τὸν ἔλουσαν πατόκορφα τὰ φύλλα και γι' αὐτὸ
μᾶς παίζει τὸ κρυφτὸ
κι' ἴσως θερμοπαρακαλεῖ μέσα στὸ Μοναστήρι
νὰ γίνῃ πάλιν κατ' αὐτὰς κανένα πανηγῦρι,
νὰ παίζῃ πάλιν πρόσκαπον φωστῆρος και σωτῆρος
και βγῆ στὴν ἐπιφάνειαν στεφανωμένος ἤρωσ.

ΦΑΣΙΑΝΟΣ

'Ἡμεῖς τὸν συμβουλευόμε στὴν Πόλι νὰ μὴ μένῃ,
ἀλλὰ νὰ πάγῃ μιά φορὰ κάτω στὴν Ἰεμένη
νὰ δώσῃ μερινές κλωτσιές σ' ἐκεῖνον τὸν Ἰμάμη
ποῦ τούρκικ' ἀποσπᾶσματα θάλασσα τᾶχει κάμει.

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

Μὲ τὸ κάζο τῆς Γεμένης
φασαρίες θάχω πάλιν τῆς Βουλῆς τῆς μαινομένης
κι' ἐν τοσούτῳ τί νὰ κάνω, ποῖον κώδωνα νὰ κρούσω,
τίνα πρῶτον, φασιανοὶ μοι, τίνα δευτέρων ν' ἀκούσω ;
Μὲ τὰς σκέψεις ἡ ζωὴ μου δὲν ἀπέμεινε μισή.
Εἰς τὸ θέατρο νὰ πάγω νὰ θεατρισθῶ ; μερσί !
Μὰ κι' ἂν πάγω καμμιά' μέρα τάχα τί θὰ καταλάβω,
μήπως κι' ἂν χειροκροτήσω κι' ἂν φωνάζω βίς και
[μπράβο,
κι' ἂν ἐγώ, Βεζύρης μέγας, ἐμπνευσμένους γράψω
[στίχους
και τοὺς πλέξω στῆς κυρίας Κοτοπύλη τοὺς βο-
[στρήχους
μήπως αὐτὴ θὰ μ' ἀφήσῃ τοῦ θεάτρου τὸν οὐδὸν
νὰ διέλθω τζαμπαδόν ;

(Πολλοὶ τὸν βλέπουν ἐκθαμβοὶ με τρίχας ὀρθωμένας
κι' ἀναφωνοῦν : ὁ Σαντεκλερ ἀπόλεσε τὰς φρένας !
κι' ἐκεῖνος ἐξακολουθεῖ) : Κουροῦνε, πετεινοί,
δὲν ἔχασα τὰς φρένας μου, μὴ σὰς κακοφανῆ,
πλὴν μάθετε πῶς ὡς ἀρχὴν πάντοτε κι' εἶχα κι' ἔχω
ποτέ μου νὰ μὴ βιάζομαι, ποτέ μου νὰ μὴν τρέχω,
ἦγον ποτέ τσαμποῦκ-τσαμποῦκ, ἀλλὰ γιαβᾶς-γιαβᾶς.
'Ἰδοὺ λοιπὸν τελείωσα γιαβᾶς-γιαβᾶς κι' ἐγώ
κι' ἂν εἰρήθῃ νὰ πῆ κανεὶς εἰς τὸν πρωθυπουργὸ
ὅτι δὲν ἐκατάλαβε κι' ὅτι δὲν πῆρε κάβρο
τὸν λόγον προθυμότητα θὰ τὸν ἐπαναλάβω.
(Καὶ μιά φωνὴ — γαϊδουρινή :)
Μ' αὐτοὶ μᾶς κοροῖδεψαν και τίποτε δὲν λένε !...
ΚΟΥΡΚΟΣ : Σὰν δὲν κατάλαβες τ' αὐτὰ σου μόνον
[φταῖνε
(ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ (ἕνας κόρακας) με στόμφρον προχωρεῖ
και κρύβει στὴν φτερούγα του τοῦ μύθου τὸ τυρὶ).

'Ο σεβαστὸς ὁ Σαντεκλερ ὄραϊα τὰ μπαλόνει
και τὴν ἀντιπολίτευσιν τρανῶς ἀποστομώνει,
ἐγὼ δὲν βρίσκω τίποτε νὰ πῶ, μὰ τὴ ζωὴ μου,
και τώρα νὰ μ' ἀφήσετε νὰ φάγω τὸ τυρὶ μου.
(Φιλόσοφος Ριζᾶ Τεφῆκ, καπὸν τῆς Ἰνδίας,
ἐκφρῖζεται μετὰ πολλῆς τφῶντα βαθυνοίας).

Οἱ λόγοι τοῦ Πρωθυπουργοῦ τὰ πάντα μᾶς ἐξήγησαν
κι' ἀπὸ χαρὰν ἀνέκκραστον τὰ στήθη μας ἐρίγησαν !
'Ὅπως ἡ σιόλες, τὰ πετσιὰ ποῦ βάζουν στὰ παπούτσια
και στῶν γουργουλιδιῶν μας τὰ κόκκινα μαρκούτσια
σὰν τὰ κτυποῦν με τὸ σφυρὶ καθίστανται σκληρότερα
κι' ἀπειρῶς στερεώτερα,
ἔτσι κι' ἀνθρώπους ἔχοντας ὀλίγην σημασίαν
τοὺς δέρνουν ν' ἀποκτήσουνε πλειότερη ἀξίαν.
Κι' ἐὰν σὲ τούτον τὸν δαρμόν τὰ τίναξαν δυο-τρεῖς,
τί νὰ σοῦ κάμῃ βέβαια κι' ἡ τάλαινα πατρίς !

Σ. Δοιπὸν τὴν συνεδρίασιν τὴν λύομεν.
Φ. Κι' ὁ Μπούσιος ;
Σ. Σὲ ρητορείας φαίνεται και τούτος πολὺ πλούσιος ;
μ' ἂν ξεφουρνίσῃ στὴν ὁρμὴν τοῦ λόγου, τὴν ἀλήθειαν,
σὰν τὸν τελώνην τῆς Γραφῆς θὰ πλήξωμε τὰ στήθια
και τρεῖς θὰ ποῦν οἱ πετεινοὶ πῶς εἶνε κολοκύθια
και κάτω-κάτω τῆς γραφῆς κενώνοντες τὴ σάλα
και πέρνοντες τὴ σκάλα,
ἀφίνομεν τὸν Μπούσιον νὰ λέγῃ με μανία
ὅτι κι' ἂν θέλῃ μόνος του μπρὸς σι' ἄδεια τὰ θρανία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΙΖΑΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΟΡΟΥ
ΧΩΡΟΓΡΑΦΙΚΩΣ
Σ. ΡΟΥΣΟΥ
'Οδὸς Σοφιαλῆ, ἀρ. 24, ὀπισθεν τοῦ
Τοῦνελ.

ΔΕΥΚΩΜΑΤΑ (ALBUM) διὰ γραμματό-
σημα· τὰ μόνον κατάλληλα διὰ πρωτοχρο-
νιατικά δῶρα.
ΕΥΚΑΙΡΙΑ! *Εκπτώσις 10%
ἐπὶ τῶν τιμῶν τοῦ καταλόγου, ὅστις πέμ-
πεται δωρεὰν παντὶ τῷ αἰτούντι.
Alex. Amiroglous—Trébizonde.